

NÉPÚJSÁG

2026. január 20., kedd

LXXVIII. évfolyam

12. (22172.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Folyamatosan dolgoztak a karbantartók

Járhatók a megyei utak

Fennakadások nincsenek, mindenhol járhatók, tiszták a megyei utak

Fotó: Gligor Róbert László

Úgy tűnik, ideiglenesen megszűnt a bőséges havazás térségünkben, így a következő napokban a gyönyörű tájat akkor is élvezhetjük, ha utaznunk is kell. Ugyanis jelentősebb akadály nem nehezíti a közúti közlekedést a megyében.

Gligor Róbert László

Az utóbbi napok bőséges havazása ellenére Maros megyében sehol nem volt fennakadás a megyei utakon. A megye egész területén kint voltak és vannak a munkagépek, és folyamatosan dolgoznak, ezért sehol nincsenek és nem voltak érvényben korlátozások, fennakadások, az utak állapota miatt pedig nem következtek be balesetek – értesültünk a megyei utak

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha
megvásárolná!

Népújság falinaptár –
kapható az újságárusoknál!

Nyolcan jutottak tovább
a helyesírási vetélkedő
országos döntőjére

A vetélkedőn két tucat diák vett részt, ami nagyon kevés ahhoz képest, hogy korábban a százat is meghaladta a megmérettetésre jelentkező középiskolások száma.

2.

Új képzéseket indítanak

Évindító sajtótájékoztatót tartottak január 19-én, hétfőn a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen. Dr. Tonk Márton rektor és dr. Farkas Csaba általános rektorhelyettes számolt be a jubileumi év újdonságairól.

4.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Bolojan megszorításainak paradoxona

Mózes Edith

A Contrapunct című műsor minapi adásában két neves politikai újságíró elemezte a miniszterelnök – egyesek által a jobboldal „megmentőjének” nevezett Ilie Bolojan – ténykedését. Az elemzők egy olyan portrét vázoltak fel, amelyet az empátia hiánya, a társadalmi gyűlölet és az országon kívüli esetleges iránymutatás jellemez, megkérdőjelezve a liberális politikus által hozott döntések pszichológiai alapjait, különösen a költségvetési megszorításokat és az úgynevezett igazságszolgáltatási reformot illetően.

A vita a hírszerző szolgálatok román politikára gyakorolt befolyásából indult ki, és felvetődött a kérdés, vajon Ilie Bolojan ezek a struktúrák „irányítják-e”. Mert, mint mondták, Bolojan gazdaságra és a közigazgatási apparátusra gyakorolt hatása inkább destabilizációs tervre, mint valódi reformra utal.

„Olyan hatékonyan teszi tönkre a román gazdaságot és mindent, ami Romániában történik, hogy véleményem szerint vagy súlyosan beteg, vagy gyűlöli az embereket. De óvatosan gyűlöl, nem mindenkit. Nem hallottam róla, hogy bármilyen megszorítást végrehajtott volna az SRI-nél vagy a SIE-nél. Gyűlöl? Gyűlöl. De ott nem vág semmit” – hangzott el többek között.

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

20

KEDD

Ma FÁBIÁN és SEBESTYÉN, holnap ÁGNES napja

Az év 20. napja, hátravan 345 nap

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:

max.: -5 °C

min.: -16 °C

naptár

Isten éltesse!

ÁGNES: görög eredetű női név, a hagnósz (régbebbi alakban hagniosz) szóból származik. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes.

7:59 9:04

17:08 18:55

A nappal hossza: 9 óra 9 perc

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. január 19.

1 € 5,0921 lej

1 \$ 4,3799 lej

100 Ft 1,3189 lej

1 g arany 656,9613 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

12 napos terápiás program

A Bonus Pastor Alapítvány a magyarózdi terápiás otthonban február 2–13. között 12 napos terápiás programot szervez, amelyet szenvedélybetegeknek és hozzátartozóiknak ajánlanak. A program során előadások, szemináriumok, csoportfoglalkozások, személyes tanácsadás és igei elcsendesülés révén nyújtanak segítséget a függőségtől való szabaduláshoz. A felvétel előzetes interjú alapján történik, amelyre személyesen kell jelentkezni január 30-ig. Marosvásárhely körzetében jelentkezni és részletekről érdeklődni McAlister Magdolnánál lehet a 0752-246-814-es telefonszámon.

Zajlik az ökumenikus imahét

Marosvásárhelyen január 18-án, vasárnap kezdődött az ökumenikus imahét. Kedden a Szent Kozma és Damján-plébánián Nagy Gábor református lelkész, szerdán a kövesdombi unitárius templomban Bara László római katolikus plébános, csütörtökön az alsóvárosi református templomban Fazakas Lajos Levente unitárius esperes, pénteken a Szent Imre-plébánián Csenteri Levente református esperes, szombaton a Gecse utcai Kistemplomban Tamás Barna jezsuita lelképásztor hirdet ígét. Az imahetet a január 25-i alkalom zárja, amikor a Vártemplomban Péter Arthur római katolikus főesperes szolgál. Az alkalmak mindennap 18 órakor kezdődnek.

Képekben mesélt Erdély

A marosvásárhelyi Studium-Prospero Alapítvány kultúraheti programsorozata keretében január 20-án, kedden (ma) 18 órától Képekben mesélt Erdély: A kortárs magyar gyermekirodalmi illusztráció a digitális korban címmel lesz előadás a Bolyai tér 15. szám alatti Studium Hubban. Az előadáson azt vizsgálják, hogy hogyan alakult és milyen sajátos karakterrel bír ma az erdélyi magyar gyermekirodalmi illusztráció, továbbá az erdélyi magyar illusztrátorok és kiadók miként tudják fenntartani és továbbörökíteni a helyi kulturális elemeket a mai globalizált környezetben. Társszervező a Mathias Corvinus Collegium Egyesület.

Mesetárból hangtárba

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület a Mesetárból hangtárba című mesés-zenés előadásra várja az érdeklődőket január 20-án, kedden 18 órakor a Studium Hubba. A résztvevők Buta Eliza, Farkas Kincső, Páll Tímea-Petra, Ráduly Róbert, Szabó Adrien, Szabó Csaba Dávid tolmácsolásában élvezhetik a meséket. A zenés részért felelnek: Buta Árpád, Farkas-Kovács Tímea, Szabó Emília. Az est során a látogatók élményekkel, mesékkel és zenével teli, varázslatos hangulatban merülhetnek el a magyar kultúra kincseiben. A rendezvény minden korosztály számára nyitott.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

(Folytatás az 1. oldalról)
karbantartásáért felelős intézmény, a Maros Megyei Tanács sajtóirodájától.

A megyei önkormányzat tavaly kötött keretmegállapodásokat a hőeltakarítási szolgáltatásokra a 2024–2028-as időszakra, a megyei úthálózat téli karbantartásának biztosítása érdekében. Az úthálózat hét körzetre van felosztva,

ezekben a munkálatokat a közbeszerzési eljáráson nyertes cégek végzik a 2025–2026-os téli időnyre vonatkozó egyedi szerződések alapján, amelyeket október utolsó hetében írtak alá, másfél millió lej értékben. Marosszentkirály és Nyárádszereda körzetében a Drumuri și Poduri Mureș, Szászrégen és Gernyeszeg térségében a Silara Salub, Vámos-

gálfalva és Segesvár körzetében a Felix Em, míg a mezősályiban a Claro Build cég végzi az utak téli karbantartását. A szerződések értéke többnyire 240 és 262 ezer lej közötti, a legkisebb értékű a segesvári körzetre vonatkozó, amely közel 106 ezer lej értékű (mind hea nélkül). A szerződött cégek jelenleg 67 munkagéppel hótalanítják az utakat.

Nyolcan jutottak tovább a helyesírási vetélkedő országos döntőjére

Az Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetségének határozata nyomán minden érintett megyében január 17-én tartották meg az Implom József középiskolai helyesírási verseny megyei fordulóját. A vetélkedőnek megyénkben a Bolyai Farkas Elméleti Líceum adott helyet.

A szervezőbizottság elnöke Antal Levente Mihály főtanfelügyelő-helyettes, alelnöke Farkas Judit, a Mihai Eminescu Pedagógiai Főgimnázium első fokozatú magyar szakos tanárnője volt, aki tanfelügyelőként látott neki a szervezésnek. A versenyfelelős, a rendezvény házigazdája Sikó Olga-Anna, a Bolyai Farkas középiskola tanárnője volt.

A vetélkedőn két tucat diák vett részt, ami nagyon kevés ahhoz képest, hogy korábban a százat is meghaladta a megmértetésre jelentkező középiskolások száma. Ennek oka részint a türelmetlenség térnyerésével, a mobiltelefon-használat elterjedésével magyarázható, aminek következménye, hogy levélírás helyett a hebehurgyan beírt, ékezet nélküli üzenetek uralják a kapcsolattartásnak az írott formáját, ami, amennyire gyors, annyira igénytelen. Ezért is tarthatjuk fontosnak ezt a vetélkedőt, amelyre sajnos egyre kevesebben jelentkeznek. A résztvevők közül kilenc IX.-es, nyolc X.-es, négy XI.-es és egy XII. osztályos diák volt, többségük a Bolyai Farkas Lí-

ceumból. Egy diák képviselte a Római Katolikus Elméleti Líceumot, egy pedig a szászrégeni Petru Maior Kollégiumot.

A maximális pontszám 200 volt, 130 körüli ponttal lehetett továbbjutni, amit nyolcan értek el. Érdeklődésünkre Farkas Judit tanárnő elmondta, hogy a feladatok között volt egy közepes nehézségű tollbamondás, gyakorlatok a hosszú és rövid magánhangzók, a felszólító módú igealakok írásáról, az i vagy az y használatáról a személynevek végén, továbbá intézménynevek, földrajzi nevek helyesírásáról, idegen szóból álló helynevek ragozásáról.

Fotó: Bodolai Gyöngyi

A dolgozatok elbírálása nyomán Sikó Olga tanárnő beszámolt az eredményekről. Megyénket nyolc diák fogja képviselni az országos döntőn: Tanka Sofie (IX. o.), Nagy Dávid Ervin (XI. o.), Máté Tilda (IX. o.), Szász Kata Boróka (XI. o.), Somodi Tamás István (XII. o.), Kincses Darinka (IX.o.) – valamennyien a Bolyai Farkas Elméleti Líceumból –, Szász Kriszta Melissa (XI. o.) a szászrégeni Petru Maior Líceumból és Molnár Júlia (IX. o.) a Római Katolikus Líceumból.

Ez a szám növekedhet, ha a többi megyében kevesebben teljesítették a kötelező pontszámot. (bodolai)

RENDEZVÉNYEK

Farsangi gyermekfoglalkozás a Studium Hubban

Január 20-án, kedden (ma) farsangi gyermekfoglalkozásra várják az előzetesen bejelentkezett kisiskolások osztályokat a Studium Hubba. A kétórás foglalkozásokat, amelyek alatt a gyerekek játékosan ismerkedhetnek a népi kultúra ezen szeletével, 9–11 és 11–13 óra között tartják. Társszervező az Erdélyi Hagyományok Háza.

Moldvai táncház

Ugyancsak január 20-án, kedden 17 órától a Studium Hubban a magyar kultúra hete alkalmából az Erdélyi Hagyományok Háza moldvai táncházat tart, az alkalomra kicsiket és nagyokat is várnak. A jó hangulatról és a muzsikáról az Öves zenekar gondoskodik.

A magyar kultúra napja Szászrégenben

Január 21-én, szerda délután 5 órai kezdettel a magyar kultúra napja alkalmából irodalmi találkozóra kerül sor a szászrégeni Eugen Nicoră művelődési ház kistermében. Az est során

bemutatják Albert Ildikó És hátradőlünk a fotelben című új szépirodalmi kötetét, valamint Sarány István Petőfi arca című könyvét. Az est moderátora Szűcs László, a könyveket kiadó nagyváradi Holnap Kulturális Egyesület vezetője. A rendezvény szervezői a Kemény János Művelődési Társaság, a Titánzene Kulturális Egyesület és a Szászrégeni Közösségért Egyesület.

Szovátn is megünneplik a magyar kultúrát

A magyar kultúra napján, január 22-én, csütörtökön 18 órától Szováta önkormányzata és a Szováta Hírmondó szerkesztősége szeretettel hív minden érdeklődőt irodalmi-zenés ünnepi eseményére a helyi önkormányzat épületének dísztermébe. Az esemény keretében díjazásban részesülnek a Mutasd meg tehetséged! irodalmi alkotói felhívás kiemelkedő tollforgatói. A műsorban régi, új és örökérvényű megzenésített versek kelnek életre gitáros kísérettel, Bíró Hunor tolmácsolásában. Az eklektikus válogatás Tóth Árpádtól Varró Dánielig kínál elgondolkodtató és vidám pillanatokat egyaránt, akusztikus hangzásba csomagolva. A rendezvény moderátora: Adorjáni Ildikó.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Szeredai Vivien. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Szabó Ivett.

TÖRDELÉS: Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn.

APRÓHIRDETÉS: Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujsag.ro E-mail: nepujsag@e-nepujsag.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

Tavaly 3950 halálos és súlyos közúti baleset volt

Tavaly összesen 3950 halálos és súlyos sérüléssel járó közúti baleset történt országos szinten, kevesebb, mint az előző évben – közölte vasárnap a Román Rendőrség.

A balesetek következtében 1293-an vesztették életüket, 3125-en pedig súlyosan megsérültek; 2024-hez viszonyítva 2025-ben 285-tel (6,7 százalékkal) kevesebb baleset történt, a halálos áldozatok száma 185-tel (12,5 százalékkal), a súlyos sérülteké pedig 122-vel (3,7 százalékkal) csökkent.

A súlyos közúti balesetek legfőbb okai

2025-ben a szabálytalan gyalogosátkelés (az összes baleset 16,1 százaléka), a gyorshajtas (15,3 százalék), valamint az elsőbbségadás elmulasztása (9,5 százalék) voltak.

A rendőrségi közlemény szerint a megelőzés érdekében a múlt évben több mint 67 ezer közlekedérendészeti akciót hajtottak végre. Az év során 2,79 millió szabálysértési bírságot szabtak ki, 190.441 vezetői engedélyt vontak be ideiglenesen, 103.381 forgalmi engedélyt és 22.760 rendszámtablát függesztettek fel. Emellett mintegy 28.700 ittas járművezetőt szűrtek ki a forgalomból.

A rendőrség emlékeztetett, hogy 2025. január elsejétől bevezették az e-SIGUR automatikus közúti forgalomfigyelő rendszert. Ennek segítségével tavaly több mint 21 ezer bírságot szabtak ki. Összesen 89 jogosítványt vontak be 50 km/órát, illetve négyet 70 km/órát meghaladó sebesség-túllépés miatt.

A közlemény szerint a közúti biztonság növelését szolgálja az e-SAR platform is, amelyik a lakosság által bejelentett agresszív vezetési magatartásokat dolgozza fel. Tavaly 1053 bejelentés zárult szabálysértési bírsággal és a vezetői engedély felfüggesztésével. *(Agerpres)*

Tovább nőtt a spanyolországi vasúti szerencsétlenség áldozatainak száma

Tovább nőtt a dél-spanyolországi Córdoba közelében történt vasúti szerencsétlenség halálos áldozatainak száma; a hétfő reggel közölt hivatalos, de nem végleges adatok szerint 39 ember vesztette életét a balesetben, amelyben két nagy sebességű vonat siklott ki.

„A halálos áldozatok száma elérte a 39-et, és még nem végleges” – tette közzé az X-en a helyszínrre tartó Óscar Puente közlekedési miniszter.

A balesetben több mint 150-en sérültek meg, közülük 73-an vannak kórházban, 24 ember állapota súlyos. Ellátásuk hat közeli egészségügyi intézményben történik.

A mentőegységek egész éjjel dolgoztak

az utasok kimenekítésén, amely hajnalra befejeződött, azonban az áldozatok kiemelése még nem ért véget.

A katasztrófa vasárnap este nyolc óra előtt következett be, amikor az Iryo társaság Málagából Madridba tartó járatának utolsó kocsijai eddig ismeretlen okból kisiklottak, és ráborultak a mellette futó másik vágánypárra, amelyen az állami vasúttársaság (Renfe) Madridból Huelvába közlekedő szerelvénye érkezett szemből, és belerohant a fekvő kocsikba.

vába közlekedő szerelvénye érkezett szemből, és belerohant a fekvő kocsikba.

A két vonaton összesen 484-en utaztak. Puente tájékoztatása szerint a baleset okát egyelőre megsejteni sem lehet, mert a kisiklott kocsik újak voltak, 2022-ben gyártották őket, és az érintett pályaszakaszt tavaly májusban újították fel.

Álvaro Fernández Heredia, Renfe elnöke a spanyol közszolgálati rádió (RNE) reggeli műsorában elmondta: a szerencsétlenség egy aktív biztonsági rendszerrel felszerelt, egyenes pályaszakaszon történt, ami még érthetetlenebbé teszi a katasztrófát. „A sebességmérésekből már tudjuk, hogy a vonatok a szakaszra előírt korlátozásnál kisebb sebességgel haladtak” – közölte, és türelmet kért, amíg a vizsgálóbizottság elvégzi a munkáját, valamint azt, hogy kerüljék a találgatásokat.

Mint mondta, jelenleg az áldozatok segítésére, a családok és az alkalmazottak támogatásának megszervezésére összpontosítanak. Hozzátette: az érintett vasúti szakasz várhatóan napokig zárva lesz a forgalom elől, így alternatív szállítási szolgáltatás előkészítésén is dolgoznak. Hétfőn több mint 130 vasúti járatot töröltek a baleset miatt.

Spanyolországban legutóbb 2022 májusában történt halálos vasúti baleset, akkor a mozdonyvezető meghalt, és 86-an megsérültek Katalóniában. Az eddigi legsúlyosabb szerencsétlenség 2013 nyarán történt a galíciai Santiago de Compostela közelében, akkor 79 ember vesztette életét, és 143-an sérültek meg. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

Gyakori hőmérséklet-ingadozásokra lehet számítani

Gyakori hőmérséklet-ingadozásokra lehet számítani a következő két hétben, január 24. után pedig többfelé várható csapadék – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) január 19. és február 1. közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. A hétfőn közzétett prognózis szerint Erdélyben szerdáig mínusz 4 Celsius-fokról fokozatosan 2 fokra nő a nappali csúcsértékek regionális átlaga, majd január 24-ig 0 és 2 fok között változik, január 25. és 27. között 2 és 5 fok közötti, január 28. és február 1. között pedig 0 és 5 fok közötti maximumok várhatók. Az éjszakai minimumok csökkenni fognak, január 21-ig mínusz 16, mínusz 14 fok körüli értékekre lehet számítani, 26-án és 27-én fagypont körül alakulnak, majd ismét csökkennek, de már nem lesznek olyan fagyos éjszakák, mint a vizsgált időszak elején. A csapadék kialakulásának valószínűsége január 25. után lesz nagyobb. *(Agerpres)*

Népes román küldöttség a davosi Világgazdasági Fórumon

Minden eddiginél népesebb küldöttséggel vesz részt Románia január 19. és 23. között a svájci Davosban zajló Világgazdasági Fórumon – közölte vasárnap a külügyminisztérium. A szaktárca tájékoztatása szerint Oana Țoiu külügyminiszter, Dragoș Pîslaru európai projektekért és beruházásokért felelős miniszter, Bogdan Ivan energiaügyi miniszter és Radu Burnete elnöki tanácsadó is tagja a román delegációnak. Az államfők, kormányfők, miniszterek és a legfontosabb nemzetközi intézmények és szervezetek képviselői mellett üzleti, civil és akadémiai vezetők részvételével zajló Világgazdasági Fórum idei mottója „A párbeszéd szelleme”. A panelbeszélgetések öt fő globális kihívásra fókuszálnak: együttműködés egy vitatott világban, új növekedési források feltárása, befektetés a humán tőkébe, az innováció felelősségteljes előmozdítása és a globális jólét növelése. „Az egyre nyilvánvalóbb politikai és ideológiai széttagoltság közepette a 2026-os világgazdasági fórum célja platformként szolgálni a párbeszédre és keretet biztosítani a transzatlanti kapcsolatok új fejleményeiről szóló nemzetközi megbeszéléseknek” – áll a román külügy közleményében. *(Agerpres)*

Románia meghívást kapott a Gázai béketanácsba

Az elnöki hivatal vasárnap megerősítette, hogy Románia meghívást kapott a Gázai béketanácsba. Az intézmény közleménye szerint Nicușor Dan államfő szombaton megkapta az Egyesült Államok elnökének levelét, amelyben Donald Trump hivatalosan felkéri Romániát, hogy csatlakozzon a Gázai béketanácschoz. Donald Trump csütörtök este jelentette be a Gázai béketanács megalakulását. A tanács feladata az lesz, hogy felügyelje az októberben aláírt megállapodás értelmében a palesztin területeken létrehozott, átmeneti szakértői kormány munkáját. *(Agerpres)*

Bolojan megszorításainak paradoxona

(Folytatás az 1. oldalról)

A Bolojan ért kritika központi eleme az átszervezések brutális végrehajtási módja volt. Holott egy hiteles vezetőnek képesnek kell lennie különbséget tenni a rendszerben lévő „leprások” és azok között az emberek között, akik ezektől a munkahelyektől függenek családjuk eltartása érdekében.

Keményen bírálták Bolojan ragaszkodását a tömeges elbocsátásokhoz épp a téli ünnepek alatt. Támadták a jelenlegi vezetők erkölcsi profilját, megjegyezve, hogy úgy tűnik, pontosan a jellembeli „hibáik” miatt választják ki őket. Összefüggést vontak a természetellenes nyilvános

viselkedés és a vezetők magánélete között, állítva, hogy olyan emberek vezetik az országot, akik már nem tisztelik azokat a hagyományos értékeket, amelyekben a nép hisz.

Rámutattak, hogy a román társadalom rendkívül felszínessé vált, és a politikai szerepvállalás látszólag csak az ellentmondásosok kiváltsága. A nagy probléma azonban akkor jelentkezik, amikor ezek a politikusok eltűnnek, helyet adva a „szolgálati tanoncoknak”, akik nem tanultak szakmát, csak befolyást gyakorolnak.

Véleményük szerint Bolojan esete egy olyan rendszer tünete, amely a nyers erőszakot népszerűsíti a stra-

tégia és az együttérzés helyett. Természetellenes viselkedése egy olyan személyiség álarca, ami komoly kérdéseket kellene felvessen azokban a választókban, akik még mindig hisznek a polgári és erkölcsi értékekben.

Olyan vélemény is elhangzott, miszerint „Bolojan egyértelműen alkalmatlan. A miniszterelnök kalapja túl nagy a fejéhez képest. Amikor megvalósította az elképzeléseit, a GDP 0,2%-kal csökkent. Az év végi előrejelzés (2025) 0,7%-os gazdasági növekedést jelez, ami az EU-átlag fele. Ez a szerény 0,7% a gazdaság érdeme, nem Bolojané”.

Egybehangzó vélemények ki mondják: „Bolojan egyértelműen

rosszindulatú. A teljes terhet a szegényekre és a középosztályra vetette ki. Az ingatlanadók a gazdagokat részesítik előnyben, és a már amúgy is szegényeket elszegényítik”. Bolojant kétszínűnek is nevezik ugyanakkor, aki panaszkodik, hogy nincs elég munkaerő, de a jövőben nem akarja orvosolni a helyzetet, mivel csökkenti az anyák támogatását, ezzel visszaszorítva a születéseket. A kormány a polgárok és a kisvállalkozások rovására csökkentené a költségvetési hiányt.

Magától adódik a kérdés: mit kezd a kormány az állami költségvetés „fekete lyukaival”, a csődbe ment önkormányzatokkal, miközben itt rengeteg pénzt költenek el az állami kiegyenlítési alapokon keresztül, mert az alkalmazottak száma és a fi-

zetések színvonala messze meghaladja a polgármesteri hivatalok saját bevételeit. De a polgármestereket fontos szereplőknek tekintik a választások megnyerésében...

Ha az önkormányzatok „átszervezése” ugyanúgy történik, mint a Mezőgazdasági Minisztériumban, akkor egyértelmű: nem fognak csökkenni az állam működési költségei. Hiszen a Mezőgazdasági Minisztériumban 93 alárendelt intézményt hagyott meg, a személyzetet a megszüntetett intézményekből a megmaradtakba helyezték át...

Mindent egybevetve: a Bolojan-kormány nem bizonyította, hogy tördőne az állam működési költségeinek csökkentésével. Ilyen szempontból kulcsfontosságú lesz a 2026-os állami költségvetés.

Jubileumát ünnepli a Sapientia EMTE Új képzéseket indítanak

Évindító sajtótájékoztatót tartottak január 19-én, hétfőn a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen. **Dr. Tonk Márton** rektor és **dr. Farkas Csaba** általános rektorhelyettes számolt be a jubileumi év újdonságairól, a folyamatban levő ingatlanprojektekéről, az újonnan induló képzésekről, illetve az egyetem új kutatási honlapjáról.

Szeredai Vivien

Dr. Tonk Márton többek között kiemelte, hogy a 2025/2026-os tanév igencsak jelentős az egyetem számára, hiszen fennállásának 25. évfordulóját ünnepli. Hangsúlyozta, hogy a negyed évszázad alatt többször bebizonyosodott, hogy az egyetem elnyerte a közösség bizalmát – stabil, megkerülhetetlen és biztos szereplője lett az erdélyi, romániai és Kárpát-medencei magyar nyelvű felsőoktatásnak. A jubileumi események sorát az egyetem napján, október 3-án, az első tanévnyitó 25. évfordulóján megszervezett, az egyetem napján zárják, addig azonban számos programmal készülnek mind a négy karon.

Az oktatás terén nagy előrelépésre készül az egyetem: először indítanak doktori képzést, ezáltal egy újabb tervet pipálva ki a tízéves fejlesztési stratégiában, és megerősítve az egyetem láthatóságát a nemzetközi porondon. A filmművészet, média és intermedialitás doktori programnak a Kolozsvári Kar ad majd otthont dr. habil. Pethő Ágnes egyetemi tanár vezetésével. Az oktatási kínálat alap-

szakok és mesterszakok esetében is bővül a kolozsvári, illetve csíkszeredai karokon.

Az ingatlanprojektekkel kapcsolatban szó esett többek között a sepsiszentgyörgyi campus munkálatairól, amelyek az ütemtervnek megfelelően haladnak, illetve a Marosvásárhelyi Karon megvalósuló naplempark-beruházásról, ahol a park strukturális elemei már a helyükre kerültek, és folyamatban van a villamosenergia-rendszer kiépítése.

A fejlesztés várhatóan idéntől áll üzembe, és lehetővé teszi, hogy a kar mintegy 400 MWh éves villamosenergia-igényét teljes mértékben megújuló, saját termelésű forrásból fedezzék.

Dr. Farkas Csaba rektorhelyettes többek között hangsúlyozta, hogy nemcsak az ingatlanok terén látható az egyetem fejlődése: az újonnan elindított kutatási platform (kutas.sapientia.ro) átfogó képet nyújt a Sapientia EMTE tudományos tevékenységéről. Az oldal célja, hogy átlátható módon ismeresse az egyetemen folyó tudományos projekteket, elősegítse a kutatási együttműködéseket, támogassa a kutatók és hallgatók pályázati részvételét, valamint hozzáférést biztosítson a kutatási dokumentumokhoz és eredményekhez, ezáltal is erősítve a Sapientia kutatási jelenlétét. Emellett egy céggel együttműködve mesterségesintelligencia-alapú karrierszolgáltatások előkészítésén dolgoznak, és folyamatos PNRR-beruházásokkal segítik a digitális eszköztár fejlesztését, valamint különböző képzések indítását.

Fotó: Sapientia EMTE

Sem etetni, sem simogatni nem szabad az állatkert lakóit!

Veszteség a látogatók felelőtlensége miatt

Szomorúan zárult az év a marosvásárhelyi állatkert számára, az ünnepek táján ugyanis elpusztult egy eredetileg egészséges, szépen fejlett him gímszarvas, amelynek a gyomrában egy bőrkesztyűt találtak. Az esetről és az utóbbi napok egyéb történéseiről Korondi Kinga, a létesítmény szóvivője tájékoztatta lapunkat.

Nagy Székely Ildikó

– Mindig elmondjuk, hogy sem etetni, sem simogatni nem szabad az állatokat. Kevés szabály van, amit a látogatóknak be kell tartaniuk, hiszen azért jönnek ide, hogy jólérezzék magukat, ezt a két előírást azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni. Sokan azt hiszik, hogy például a nyusziknak nyugodtan adhatnak egy murkot, vagy a kecskének káposztalevelet, de ez nem így van. Az állatokra a tületetés is végzetes lehet, és ha egyesek soványaknak is tűnnek a kívülálló szemében, bizonyos állatfajoknál, például a macskafajtáknál ez a normális. El kell fogadni, hogy az intézmény munkaközössége érti a dolgát, és minden állat a számára legmegfelelőbb gondozásban, táplálásban részesül. Az etetés mellett a simogatás sem ajánlott, a látszat ellenére az állatok ezt nem szeretik. Gondoljunk csak bele, mi, emberek mit szólnánk, ha egy idegen elkezdene becézgetni – fejtette ki Korondi Kinga.

A szóvivő hozzátette: egy bőrkesztyű nem kerülhet be úgy az állat ételterébe, hogy a kesztyű tulajdonosa ne vegye azt észre, és ha az illető szolt volna egy gondozónak, valószínűleg elkerülhető lett volna a baj. Az intézmény nem tesz feljelentést az ügy kapcsán, abban bízva, hogy az eset tanulságként szolgál a felelőtlenül etetők és simogatók számára.

Beszakadt a Zöld ház előtti röpde

Egy másik sajnálatos – az állatok épségét szerencsére nem érintő – eset múlt pénteken történt, amikor a Zöld ház előtti röpde fedő háló beszakadt a nagy mennyiségű hó súlya alatt.

– A hálóréteg nem bírta a terhelést. Bebizonyosodott, hogy nem elég stabil az építmény,

amit egyelőre lezártunk a látogatók elől. Jelenleg a károk felmérése zajlik, a helyzet orvoslására szakértők bevonásával kell megoldást találni. A Zöld ház így meghatározatlan időre zárva marad – tájékoztatott Korondi Kinga.

A szóvivő hozzátette: öröm az örömben, hogy egyetlen állat sem sérült meg. Tavasszal, ha felmelegedik az idő, bizonyos egyedeket – például a szurikátákat – az állatkert más területére költöztetnek, ahol újra látogathatók lesznek.

Az extrém hidegben is biztonságban vannak az állatok

Korondi Kingától azt is megtudtuk, hogy az állatkert lakói nincsenek kitéve a mínusz fokok okozta veszélyeknek. Bizonyos állatok – például a rénszarvas – kifejezetten szereti a hideget, ami a Romániában őshonos fajoknak sem okoz gondot. A növényevőknél leginkább arra kell figyelni, hogy az itatójuk vize ne fagyjon be, ezt naponta többször ellenőrzik.

A nem őshonos egyedek a benti kifutóban telelnek, néhányat közülük azonban 10-15 percre ki lehet engedni a friss levegőre. Ilyen az elefánt, a strucc és a zebra, utóbbiak különösen élvezik a havazást. Rövid időre a zsiráf is levegőzhet, az ő esetében azonban nagyon kell vigyázni arra, hogy ne csússzon el a síkos talajon, ez ugyanis lábtöréssel járhat. Az egzotikus állatok – például a hüllők – természetesen megfelelően fűtött helyiségben vészelik át a hideg időt, az európai állatkertekben született ausztráliai kenguruk viszont egészen jól átálltak az itteni klímára.

Az állatkert szóvivője arról is említést tett, hogy a létesítmény területén van madáretető, így a szabadon röpködő „bentlakók” sem maradnak a fagyos napokon táplálék nélkül. Korondi Kinga arra biztat minden állatbarátot, akinek madáretetője van, hogy ebben az időszakban különösen figyeljen oda arra, hogy mindig legyen az etetőben eledel – például olajos magvak, alma, sőtalan szalonnadarabkák –, a kis „kosztosok” ugyanis visszajárnak arra a helyre, amit megszoktak, és meg is fagynak, ha sokáig várnak ott az ennilóra.

A könyvcsinálás...

...nem csak abból áll, hogy az író megírja, és az olvasó elolvassa. Van ott más is: megélhetési gondok, írói szekértáborok bakalódásai, meg a hatalmi szféra érzékenysége és elfogultsága. A politikusok egyik szeme állandóan a szabadságszerető művészeket követi, mert a forradalmi (avagy rendszerváltoztató) eszmék főleg az írástudók fejében fogannak meg. S bizony mondom néktek: a hatalmasok legfőbb gondja nem a nép boldogulása, hanem a saját trónjuk ingatagsága. Ezzel magyarázható az a szürke hang is, amellyel a nemzet vezetője az új Nobel-díjast köszöntötte: „Magyarország büszkesége az első gyulai Nobel-díjas, Krasznahorkai László. Gratulálunk!” Nem ezzel volt a baj, hanem az utólag elmormogott nyilatkozattal, miszerint az író nem tartja a Fidesz ’magszavazójának’. Egy kritikus azonnal reagált: „Szánalmas az a megközelítés, hogy egy Nobel-díjas kire szavaz. Ünneprontó megközelítés. Másrészt mintha azt sugallta volna, hogy hát most itt akkor a magyarok kaptak egy Nobel-díjat a gyulai kolbásztöltő fesztiválon. De ez nem is foci, és ha tegyük fel, a magyar válogatott megnyerné a vébét, azt se a magyarok nyernék szerintem, hanem a csapat.”

(Interjú Károlyi Csabával; *index.hu*, 2025. okt. 21.)

Krasznahorkai nem a jobb- vagy baloldalnak való gabszulálással foglalkozik, ő csupán a népnymorító hatalmasok ellen emel szót. Ő megúsza dorgálás nélkül, pedig a Kádár-korszak sem a sajtószabadságról volt híres. Találtam egy irodalomtörténeti példácskát, ami a hatalmi beleszólást példázza. Szerb Antal a harmincas években megnyerte az Erdélyi Helikon pályázatát: a *Magyar irodalomtörténet* bestseller lett, a Révai Kiadó 1935-ben már a harmadik kiadásnál tartott. Több évtizeddel Sz. A. halála után ismét kiadták a kötetet: megcsonkítva. Czigány Lóránt (Cz. L.; irodalomtörténész, aki 1956-ban Londonba emigrált) így emlékezik az 1982-es kiadásról (in: *Magyar Nemzet*, 2001. ápr. 27.): „Szerb Antal magyar irodalomtörténetének bizonyítványát a jobb sorsra érdemes Sötér István igyekszik vért izadva megmagyarázni bevezető tanulmányában. Pedig Sötér tisztában volt Szerb Antal kvalitásaival... Ez a kiadás is megcsonkítva jelent meg. A kilencszázötven évektől kezdve minden kimaradt. E miatt a 34 oldal miatt volt »reakciónak« nyilvánítható Szerb Antal műve. Ez

nem kellett a proletár utókornak. »1919 tavaszán a forradalmi és proletarizált Magyarország [augusztus elsején] egyik napról a másikra átalakult nemzeti és keresztény Magyarországgá. Az importált forradalomnak nyoma sem marad. A forradalmakban kompromittált emberek eltűntek, és újak jöttek a helyükbe. De sokan voltak olyanok is, akik még előző nap az Internacionálét dúdolták, és most könnyek közt fújták felváltva a Himnuszot és az Erger-bergert.«” Ennyit idéz Cz. L. Szerb Antaltól, majd hozzátesszi: „Hát igen, eléggé frivol jellemzése ez a pár sor a dicsőséges Tanácsköztársaságnak”.

’Az írók és a hatalom viszonya’ iratgyűjtőm egyik pópec darabja Kassák Lajosról (1887–1967) szól. Kassák baloldali volt, Ványi Ferenc 1926-os lexikona szerint: „Futurista irányú költő és festő. Az 1915-ben megindított *Tett* c. folyóiratát 1916-ban antimilitarista programja miatt betiltották.” [Megj.: 1. A futurizmus nevű izé Mussolini kedvence lett, ami nem tett jót az eszme hírnevének. 2. A *Tett* folyóiratot a háborús idők politikája miatt tiltották be, manapság más irányú szelek fújnak.] Kassák a Tanácsköztársaság idején az írói direktórium tagja volt, a

bukás után pár hónapig börtönben volt, majd sikerült Bécsbe szöknie, 1926-ban tért vissza Pestre. 1940-ben izgatásért tartóztatták le. 1953-ban kizárták a pártból (ideológiai alámerülések és felbukkanások). A Kádár-korszak (iroda)lomtörténete zseninek kiáltotta ki (1965: Kossuth-díj), ám ez nem javította írásainak az olvashatóságát. 1976-ban csinos múzeumot nyitottak az emlékére. Az emlékhely még ma is működik, mert a magyar avantgárd ’apjának’ kijár ennyi dicsőség. Nem Kassákról, hanem az avantgárdról találtam egy lelkenedező beszámolót: „A hétvégén a Nemzeti Galériában megnéztem a szürrealizmust és a dadát [= dadaizmust] középpontba állító reprezentatív kiállítást. (...) Néztam a pisszoárt, a kalaptartót, a múzeum téridejét ma is radikálisan felforgató gesztusokat, és elfogott a szédület. A művészet történetét szétvető képroban(t)ás bombatölcserében az önfelszámolás kockázatát vállaló ’merénylő’ szabadságát felmérni szinte képtelen esély. Ami akkor, azokban az években történt, a sziklafestmények jelentőségével [?] ér fel. (...) Elképesztő indítás! Expresszív és szürreális, szívfojtogató és égbe repítő. Ahogyan aztán a folytatás is, benne ’egy ember élete’, vagyis a miénk, és benne a kor, ami már nem a miénk. Netán mégis?” (*Litera Klub*, 2014. szept. 15.)

Az előbbi hablaty Kassák sokat idézett prózaversére emlékezteti a művelt olvasót, amelyben csúcspontra kerül az ’expresszív szívfojtogató’: „Az idő nyertett akkor azaz papagályosan [!] kinyitotta a / szárnyait mondom szétárt vörös kapu / szeretőmmel kinek fekete gyémántok voltak befalazva / az arcába s 3 gyereket cepelt a kétségbeesésében”. A vers közepe: „de én semmihez sem értek igazán / a levágott disznó combjai ringlispielen ülnek a kirakatokban / én láttam párist és nem láttam semmit”. Majd: „a költő vagy épít magának valamit amiben kedve telik / vagy bátran elmehet szivarvégszedőnek”. S a csúcs: „ez már az öregség jele / de nem jelent semmit / én kassák lajos vagyok / s fejünk fölött elröpül a nikkal számovár.” – Kár, hogy itt leállt a közvetítés, ezért nem tudhatunk meg semmit a számovár becsapódásáról...

Megkérdeztem az Ámitógépes Mindentudót Kassák mester mai megítélésről. Ezt dobta ki: „1990 után K. L. maradt az avantgárd emblematikus figurája, akinek a munkásságát már nem ideológiai keretek, hanem művészettörténeti érdemei alapján értékelték, hangsúlyozva sokoldalúságát és nemzetközi jelentőségét”. Tessék megjegyezni, mert egy darabig ez lesz a hivatalos értékelés.

Kuszálík Péter

Számvetés, értékelés

Zsúfolt éven van túl a Bekecs

Szinte minden eddigi sarokszámot túlszárnyalt a 2025-ös évben a nyárádszeredai Bekecs Táncszínház. A közönség igényei és a gazdasági helyzet egyaránt arra sarkallta az intézményt, hogy legalább fél tucat darabot tartson műsoron, és egyre több fellépést vállaljon. Az elmúlt év eredményeit **Benő Barna Zsolttal**, a Bekecs Táncszínház igazgatójával vettük számba.

Gligor Róbert László

– Mit kínált a táncszínház a közönségnek az elmúlt évben?

– A tavaly hét előadást tartottunk repertoáron: a *Szép új világ* című gyerekelőadást, *A helység kalapácsa* és az *Angyalcsinálók* című táncszínházi előadásokat, a *Kit szerettél, Madách?* című szövegközpontú színházi előadást, illetve az *Ünnepi folkműsor*, a *Forrás*, illetve a *Táncolva öröklődik* című folklórműsoraikat. A különböző műfaji besorolású előadások lehetővé teszik a széles körű nézői igény kielégítését, lehetőséget biztosítanak arra, hogy a Kárpát-medence különböző színpadaihoz és technikai adottságaihoz igazítsuk kínálatunkat, illetve a felnőtt és diákközönség számára is elérhetővé váljunk. Mindegyik produkció a maga módján meghatározó volt a színház múlt évében. Kiemelném a sorból a Györfi Csaba által rendezett *Angyalcsinálók*, *avagy a tiszazugi méregkeverő asszonyok* című előadásunkat, amelynek előbemutatójára júliusban került sor a mikházi Széllyes Sándor Csúrszínházban, bemutatója pedig rendhagyó módon Szászrégenben volt november 14-én. A valós eseményeket feldolgozó színházi kísérlet széles körben nagyon pozitív fogadtatásban részesült.

A másik, 2025-ben bemutatott produkció a *Táncolva öröklődik* autentikus néptáncelőadás Farkas Tamás és Farkas Ágnes koreográfusok rendezésében. A Bekecs néptáncos múltja, jelene és jövőképe mintegy védjeggyé teszi számunkra a néptáncelőadások meglétét. Egy kifort, jól meghatározható közönségréteg kifejezetten a folkműsorokat részesíti előnyben. Ennek a rétegnek a kiszolgálása mellett számunkra is kiemelkedően fontos, hogy folyamatosan új folkprodukciókat vigyünk színpadra, hiszen ez a Bekecs identitásának egyik alapja.

A maga módján minden előadás, minden alkalom meghatározó. A folklórműsorok hangulata, tempója, közönsége és közössége merőben más, mint egy színházi előadásé, és ez így van rendjén, mert számunkra

Felvidéktől Délvidékig, Csángóföldtől az Adria partjáig turnéztak

is változatosságot és frissességet biztosít.

– Volt-e olyan bemutató vagy előadás, amely különösen nagy kihívást jelentett a társulatnak, és ha igen, miért?

– Amint említettem, hogy minden produkció a maga módján meghatározó, ez a kihívás jellegével is hasonlóképpen van. Sajátosan minden színpadra lépésnek megvannak a maga kihívásai. A két, már említett premiért tudnám ismét felhozni: az *Angyalcsinálók* előadás alkotási folyamata azért is meghatározó, mert mindenkinek ki kellett lépnie a biztonságot jelentő komfortzónából. A rendezői instrukciók, a történet színpadi adaptációjához szükséges színészi megoldások egyenként is hatalmas kihívást jelentettek, hiszen a Bekecs Táncszínház esetében nem szakképzett színészek, hanem szakképzett táncosok viszik színre ebben az esetben a tiszazugi asszonyok igaz történetét. A jelenség megismerése, befogadása és a mögöttes gondolatok elsajátítása mind az alkotói folyamat része, és ugyanolyan odafigyelést és kemény munkát igényel, mint a tánctechnikai részek begyakorlása.

A *Táncolva öröklődik* folkműsor esetében nem a színészi munka jelenti a kihívást, hanem sokkal nagyobb hangsúly helyeződik az autentikus táncanyagok megismerésére és elsajátítására.

– Mi volt az intézmény célközönsége és műsorpolitikája 2025-ben?

– Az enyhén szólva változatos, olykor kaotikusnak tűnő évadterv mögött van egy kialakult stratégiai gondolkodás, amelyet minden évben próbálunk követni. Egyrészt célzottan készítünk előadásokat a különböző korcsoportoknak (gyerekek, fiatalok, felnőttek, székelyek), másrészt a bemutatott előadásainkkal megpróbálunk értéket közvetíteni vagy rámutatni a társadalom aktuális problémáira (melyek az igazi értékeink,

emberi kapcsolatok romlása, dependenciák, környezetvédelem, nők és a családon belüli erőszak), a választott tematikákkal mindig keresve a néptánc és a népi kultúra aktualitását.

Harmadrészt pedig területi egységekben és nemzeti programokban gondolkodunk: szolgáljuk szűkebb környezetünk közönségét a Nyárádszeredán és Sóvidéken, Maros megye tömbmagyar és szórványtelepüléseit, de van erdélyi vidékjáró programunk is, évek óta szórványprogramot hirdetünk (Erdély és Dél-Bánság számára), rendszeresen látogatjuk a Kárpát-medence elcsatolt területeit, évente legalább egyszer tartunk előadást a diaszpórában, és a nagyvilágban képviseljük Székelyföldet vagy Magyarországot is.

Pályázataink és együttműködéseink is ezeket a célokat szolgálják: összesen 124 alkalommal léptünk színpadra, és Nyárádszeredában több mint 30 eseményt szerveztünk, vagy segítettünk azok megvalósulásában. A Maros Megyei Tanácsal partnerségben eljutottunk 15 megyei és öt megyén kívüli szórványtelepülésre, a magyar kormány, a Bethlen Gábor Alapkezelő, a Communitas Alapítvány és az RMDSZ támogatásával számos hazai vidéki, szórvány-, illetve külföldi helyszínre. Bejelentkeztünk a Déryné programba, amely színházi előadásokat ajánl az elcsatolt területeken. Saját forrásból és adományokból tartottunk havi két-három karitatív vagy kedvezményes előadást is. A *Kit szerettél, Madách?* előadásunkkal olyan településekre látogattunk, amelyek rendszerint nem részesülnek színházi élményekben. Székelyföldet képviseltük a türk népek fesztiválján Törökországban. Felléptünk Erdély mellett Magyarországon, Felvidéken, Dél-Bánságban, Vajdaságban, Muravidéken. A diaszpórára való tekintettel Zágrábban jártunk, de felléptünk Splitben a Horvát Nemzeti Színházban is.

Egy év száraz számokban

Az elmúlt évben a Bekecs Táncszínház új rekordot állított fel, 600 órnyi próba után 124 előadást tartott 87 városi, 37 vidéki helyszínen, 74 tömbmagyar, 34 szórvány- és 16 külföldi településen. A 42.000 néző két új és öt felújított előadást láthatott, továbbá 40 hajnali indulás és 64 éjszakai hazaérkezés jegyezhető az utazások során, amelyek folyamán a társulat 35.000 kilométert tett meg 17.500 liter üzemanyag elhasználásával.

– Milyen szakmai vagy művészi fejlődést hozott a csapat számára az elmúlt év?

– Azonkívül, hogy az milyen célközönséget vagy „piaci rést” szolgál, a Bekecsnél minden új bemutató tervezésénél szempont az is, hogy az aktuális tánckarnak és a bedolgozóinknak milyen fejlődési lehetőséget biztosít. A sok program mellett a hagyományos értelemben vett szakmai továbbképző tanfolyamok hiányában ez bizonyult a leghatásosabb fejlődési módszernek, mindenkinek igyekszünk új feladatokat adni az egyes próbafolyamatok alatt, amelyekkel a táncosok a saját határaikat feszegetik. Ezáltal nemcsak a téma-választás újszerű a műsorpolitikánkban, hanem a szereplők is újabb vetületeket mutatnak meg magukból a színpadon minden bemutató alkalmával.

– Milyen a közönségeitek?

– A korábbi évekhez képest csökkenés figyelhető meg mind a nézőszámában, mind pedig a meghívások, nyári fesztiválok, külföldi turnélehetőségek számában. Ezt a változást egyáltalán nem a saját tevékenysé-

line térben történő visszajelzésekben is megerősítenek bennünket abban, hogy hagyományőrző és értéktörő törekvésünk fontos számukra is.

Jelszavunk: *A népi kultúra szolgálatában*. Új helyszíneken, új környezetben, alternatív terekben, egyedi mondanivalójú előadásokkal minél több nézőnek úgy átmenteni a népi kultúra által képviselt értékeket, hogy aktuálissá tesszük azokat az előadásaink üzenete által.

– Az intézmény számára most már az állami költségvetésből is biztosítanak támogatást. Pénzügyi téren milyen volt az elmúlt év? Voltak-e fennakadások, vagy ez stabilitást biztosít?

– Egy bizonyos fokú stabilitást biztosít az állami rendszer, három év után úgy érzem, hogy kezdem megérteni a mechanizmusát. A fejlesztési minisztériumtól jövő finanszírozás csak támogatás az önkormányzati színházak számára, de sajnos nem elégséges a fennmaradáshoz. A fenntartó intézmény legalább 25 százalékból még hozzá kell járuljon a költségekhez, azonkívül, hogy meg-

A Székelykő alatt, Torockón

günk minőségének vagy mennyiségének romlásából eredeztetjük, de olyan fölöttünk álló és minket meghaladó világméretű problémákkal állunk mindannyian szemben, amelyekhez kultúraművelőkként kényszeresen alkalmazkodnunk kell. Mi ezeket a hiányosságokat több saját szervezésű előadással és alternatív helyszíneken való fellépésekkel próbáltuk pótolni. Megközelítőleg 42 ezer néző látogatott el konkrétan az előadásainkra, az online térben ez a szám sokkal nagyobb, hiszen rendszeresen akadt olyan közösségiplatform-bejegyzésünk, amelynek elérése meghaladta a 250 ezret.

– Milyennek mondható dióhéjban a 2025. esztendő?

– Egy hosszú és fáradtságos év volt. Ez alkalommal is szeretném megragadni a lehetőséget, és köszönetet mondani a Bekecs Táncszínház táncosainak, technikai és irodai munkatársainak, hiszen ez a teljesítmény kizárólag csapatban és csapatjátékkal sikerülhetett. A nézői visszajelzések a teljes év kiértékelését tekintve teljes mértékben pozitívak. Minden alkalommal a személyes találkozások során és az on-

előlegezi a színházat egy teljes évi költségvetéssel. Ebből kifolyólag voltak fennakadások 2025-ben, főleg a programok finanszírozásában.

Nem tudtunk megfelelőképpen előre tervezni, sok mindent alkalmilag, rögtönzötten kellett megoldani. Az évek alatt megtanultuk, hogy a legjobban magunkban bízhatunk, ezért is büszke vagyok a társulatra, hogy több előadást vállalva sikerült áthidalni ideiglenesen a pénzügyi nehézségeket, és nem kellett lemondanunk olyan programokról, amelyek a védjegyünké váltak, mint például a szórványprogramunk. A legszomorúbb viszont az, hogy a román állami támogatás – amelynek mértéke szorosan összefügg a megyei jövedelemadó inkasszóval – több mint 40 százalékot csökkent az elmúlt három évben.

Meggyőződésem, hogy ha a romló pénzügyi helyzet ellenére a Bekecs megőrzi az alkalmazkodó képességét és a csapatkohézióját, akkor a szürkének ígérkező 2026-os esztendőben is a nehéz helyzetekből előnyt tudunk kovácsolni magunknak, és fejlődni fogunk mind intézményi szinten, mind szakmailag.

Saját rekordokat döntöttek meg tavaly

Fotók: a Bekecs Táncszínház közösségi oldala

Szováta

SZERKESZTETTE: SZEREDAI VIVIEN

Elkészült a tanuszoda és az új járóbeteg-részleg

Folyamatban az intézmények felszerelése

December folyamán került sor az újonnan épült tanuszoda ünnepélyes átadására, emellett pedig a városi kórház új járóbeteg-részlege is elkészült. Bár az építkezések befejeződtek, hátravan még az egyik legfontosabb lépés: az intézmények eszközökkel és személyzettel való ellátása.

Fülöp László Zsolt polgármester kiemelte, hogy mindkét projekt esetében az üzembe helyezéshez szükséges utolsó lépések zajlanak, hiszen folyamatban van az intézmények felszerelése, a szükséges eszközök beszerzése. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a létesítmények megnyitása legalább olyan nehéz feladat, mint ezek megépítése volt.

– Sokan kérdezték, hogy ha már átvettük a tanuszodát, akkor még miért nem működik? Sajnos nehéz ezeket a létesítményeket beüzemelni, hiszen például a tanuszoda esetében, ameddig nem vettük át, addig az állásokat sem tudtuk meghirdetni. Ez megtörtént decemberben, így év elején az alkalmazásokat is meghirdettük. Őszintén remélem, hogy februárban sikerül beüzemelni a tanuszodát. Hasonlókép-

pen remélem, hogy május-júniusra el tudjuk indítani a kórházi ellátásokat is. Az egészségügyi ellátásunk

egyébként nagyon jó, folyamatosan érkeznek pozitív visszajelzések. A járóbeteg-rendelő nagyon modern felszereltségű lesz, és bízom benne, hogy olyan szolgáltatást fog tudni nyújtani az egész környéknek nemcsak kezelés, hanem prevenció terén is, ami eddig hiányzott.

Fotók: Nagy Tibor

Ismét lesz közszállítás

Tavaly év végén írták alá annak a projektnek a finanszírozási szerződését, ami lehetővé teszi Szováta-n egy vadonatúj autóbusztelep kialakítását és felszerelését. A beruházás a Fenntartható városi mobilitás fejlesztése a Közép-romániai régió városai program keretében valósul meg, összértéke több mint 15,6 millió lej.

Szováta-n 2020 óta nincs működő közszállítás. Fülöp László Zsolt hangsúlyozta, hogy az elmúlt évben a városvezetés megtette a szükséges lépéseket az új autóbuszok beszerzése érdekében: pályázatot nyertek, és lezárult az ehhez kapcsolódó közbeszerzési pályázati eljárás is három elektromos buszra az országos helyre-

állítási terven (PNRR) keresztül, azonban a projektet kormányzati döntés következtében leállították. Év végén szerencsére sikerült aláírni a szerződést a Közép-romániai fejlesztési régió hasonló projektjére, ami egy autóbusztelepet és további két autóbuszt tartalmaz.

A beruházás összértéke meghaladja a 15,6 millió lejt, amelyből az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) származó vissza nem térítendő támogatás közel 10,8 millió lejt tesz ki. A kivitelezési határidő 2029. A polgármester úgy fogalmazott, hogy bízik benne, hogy a projekt végül sikeresen megvalósul, hiszen igény van a városban arra, hogy ismét elinduljon a közszállítás – ezúttal azonban modernebb változatban, a lakosság igényeihez mérten.

Felújítják a viaduktot

Szintén az elmúlt év utolsó napjaiban írták alá annak a projektnek a finanszírozási szerződését, amelynek célja az elhanyagolt ipari létesítmények felújítása.

A közel 26 millió lej összértékű projekt magába foglalja a viadukt, illetve az alatta lévő területek újrahasznosítását, a kapcsolódó közterületek rehabilitációját, valamint a viadukt újbóli használatba helyezését és közösségi célú megnyitását.

A beruházás várhatóan 2029-ben fejeződik be, az Európai Regionális Fejlesztési Alapból származó vissza nem térítendő támogatás pedig több mint 25 millió lej.

A felújított építményt panorámás útvonallá alakítják át, beépítve ezáltal a város turisztikai és szabadidős kör-

útjába. Új turisztikai látványosság jön így létre, kihasználva a város ipari és infrastrukturális örökségét. Ugyanakkor a gyalogosoknak szánt infrastruktúra modernizálásával igyekeznek ösztönözni a környezetbarát közlekedést.

Új ruhába öltözik a főtér

Befejezésre vár a kulturális központ

A 2025-ös év egyik legnagyobb vesztesége projektmegvalósítási szempontból a város újonnan épülő kulturális központja volt, amelyet az erőfeszítések ellenére nem sikerült a tervezett időben befejezni.

Fülöp László Zsolt hangsúlyozta, hogy a polgármesteri hivatal közvetlen szomszédságában, európai uniós alapokból felépülő központot idén mindenképp be kell fejezni. A létesítmény több olyan termet tartalmaz, amelyek számos kisebb és nagyobb létszámú rendezvény befogadását teszi majd lehetővé. Az épület több mint 90 százaléka elkészült, az utolsó simításokat végzik annak ér-

dekében, hogy mielőbb átadhassák a nagyközönségnek.

Szováta főterét szintén új köntösbe bújtatják, hogy a városhoz és a lakossághoz méltó megjelenése legyen. A munkálatok 80 százaléban készen vannak, a tervek szerint pedig a tavasz folyamán a fennmaradó részeket is „pontra teszik”.

– Meggyőződésem, hogy egy települést a szolgáltatásai tesznek igazán várossá. Éppen ezért be kell fektetni elsősorban az oktatásba, az egészségügybe és a kulturális rendezvényekbe. Ez azért is fontos, mivel mi formáljuk a következő generációkat és azokat az értékeket, amiket ők tovább tudnak vinni – mondta a polgármester.

Pezsgő kulturális élet

Meglepetésekkel is készülnek

Fülöp László Zsolt polgármester

Szováta nem csak a turisztikai vonzerejéről híres, hanem azokról a rendezvényekről is, amelyeket évről évre megszerveznek. A már hagyománnyá vált bor- és tökfesztivál mellett idén különleges meglepetésekkel készülnek.

Az első nagyobb esemény, a szováta városnapok idén május elején kerül megrendezésre, amit szorosan követ majd a borfesztivál, amely egyben a Medve-tó születésnapjához is kapcsolódik. A tizenegyedik tökfesztivál a már hagyományossá vált időpontban, október második hétfőjén rendezik. Néhány éve költözött csupán Szováta-ra a Spartan Race akadályverseny, amely elsősorban a versenyzők erőnlétét és kitartását teszi próbára.

A verseny, amelyet idén november elején már negyedik alkalommal rendeznek meg, tökéletesen bizonyítja, hogy Szováta nem csupán gyógykezelésekre alkalmas település. Emellett megtartják többek között a március 15-i megemlékezést, a gyermeknapjait, illetve az adventi ünnepkörhöz kötődő rendezvénysorozatot is. Október 1-jén az idősek napja alkalmából a szépkorúakat látja majd vendégül a polgármesteri hivatal, és ekkor köszöntik fel az aranylakodalmukat ünneplő házaspárokat is. Ugyanakkor a városvezetés különleges meglepetéseket is tartogat a lakosság számára. Fülöp László Zsolt úgy fogalmazott: „nagy terveink vannak, amelyekről a lakosságot kellő időben értesítjük majd!”

Gyakorlatilag véget ért a bajnokság a CSU Medicina számára

Bálint Zsombor

Elszalasztotta az utolsó valós esélyt is a CSU Medicina női röplabdacsapata, hogy előbbre lépjen az A1 osztály rangsorában, és versenyben maradjon a rájátszásba jutásért, mivel hazai pályán kikapott a Konstancai CSM-től az A1 osztályú bajnokság 11. fordulójában.

A vereség a gyakorlatban azt jelenti, hogy – noha még hét forduló hátravan az alapszakaszból (és ezen hét vereséget jósolunk) – az idény véget ért Dimitrij Pancsenko tanítványai számára, hiszen már biztosak lehetnek benne, hogy a 9-10. helyért játszanak majd. A kiesés azonban nem veszélyezteti őket, az idény ugyanis nem esik ki senki.

Az első idei hazai mérkőzésen egy legyőzhető csapat érkezett a Pongrácz Antal csarnokba, és annak alapján, amit időnként a marosvásárhelyi alakulat a sokkal erősebb ellenfelekkel szembeni találkozókon mutatott, reménykedhettünk abban, hogy Kolozsváron kívül

másik riválist is le tud győzni az idén. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy csak akkor tud röplabdázni, ha eleve nincs esélye a győzelemre, a számára téttel járó meccseken görcsössé válik. Ez történt Konstanca ellen is, hiszen már az első három nyitást elrontották, aztán pedig sorra következtek el olyan hibákat, amelyeket ha elkezdénének részletezni, az újságpapír is elvörösödne szégyenében. Az első játszmát gyakorlatilag ajándékba adták az ellenfélnek, amely a pontjai felét ki nem kényszerített marosvásárhelyi hibákból szerezte. A második

játszmában egy ideig úgy látszott, vissza tud jönni a meccsbe a hazai csapat, a szett végén 23:21-re vezetett, Konstanca azonban egyenlítés után két nyitásból nyerte meg a játszmát, mert Tarța képtelen volt két sima átvételre. Innen a harmadik játszma már sima ügy volt a vendégek számára.

A marosvásárhelyi klubnál pedig már most elkezdhetnek gondolkodni, hogy mit akarnak ezzel a csapattal a következő bajnoki idényben. Ugyanis ha lesz kieső, akkor egy hasonló szintű kerettel biztos jelöltté válnak.

Jegyzőkönyv

Női röplabda A1 osztály, 11. forduló: *Marosvásárhelyi CSU Medicina – Konstancai CSM 0:3 (18:25, 23:25, 22:25).*

Marosvásárhely, Pongrácz Antal csarnok, 100 néző. Vezette: Cristian Ouatu (Karácsonkő), Octavian Diaconița (Karácsonkő). Ellenőr: Mircea Rus (Kolozsvár).

CSU Medicina: Szajkova, Babaș, Škorić, Nedelcu, Afinogenova, Airoaie. Liberó: Pogor (Dan). Cserék: Tarța, Nemeș, Bordea.

Konstancai CSM: Biberdžić, Asonja, Rocha da Silva, Cîmpu, Spinoche, James Marin. Liberó: Manole. Cserék: Postea, Lupescu.

Fotó: Nagy Tibor

Eredményjelző

Női röplabda A1 osztály, 11. forduló: Bukaresti Dinamo – Balázsfalvi Alba Volei 3:1, Bukaresti Rapid – Kolozsvári U 3:0, CSU Medicina – Konstancai CSM 0:3, Lugosi CSM – CSO Voluntari 0:3.

Nagy csatában kikapott a szerbektől a magyar csapat

A magyar kispad a belgrádi férfi vízilabda-Európa-bajnokság középdöntőjének E csoportjában játszott Magyarország – Szerbia mérkőzés végén a Belgrade Arenában 2026. január 18-án. A szerb válogatott 15-14-re győzött.

Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt

A magyar vízilabda-válogatott szoros küzdelemben 15-14-es vereséget szenvedett a házigazda olimpiai bajnok Szerbiától a belgrádi Európa-bajnokság középdöntőjének második fordulójában.

Jegyzőkönyv

Európa-bajnokság, középdöntő, E csoport: *Szerbia – Magyarország 15-14 (4-4, 4-3, 5-1, 2-6).*

Szerbia: Glusac – Martinovics 1 gól, N. Jaksics 3, Csuk 2, P. Jaksics 1, Dedovics 1, Mandics 3, cserék: Sz. Rasovics 2, Randjelovics 1, Lazics 1, Vico, V. Rasovics, Lukics.

Magyarország: Vogel Soma – Nagy Ákos 1 gól, Manhercz K. 1, Nagy Ádám 4, Fekete G. 1, Vig-

A Belgrade Arenában több mint tízezer néző előtt rendezett mérkőzésen a magyar csapat remekül kezdett, Nagy Ádám és Vigvári Vince korai góljaival 2-0-ra vezetett, de a szerbek gyorsan egyenlítettek. A má-

vári Vince 2, Vismeg Zs, cserék: Csoma (kapus), Angyal 1, Kovács P. 1, Vigvári Vendel 1, Jansik Sz. 2, Batizi, Varga V.

Emberelőny-kihasználás: 15/8, illetve 11/7.

KettőseMBERelőny-kihasználás: 1/1, illetve 0.

Gól – ötméteresből: 2/2, illetve 0. Kipontozódott: Vismeg Zs. (19.), V. Rasovics (28.).

Kiállítva (végleg, cserével): Lukics (30.).

sodik negyedben a hazaiak főrből szereztek előnyt, és a magyar védelem több kritikus pillanatban is hibázott, Mandics és Jaksics vezérletével a szerbek hárommal elléptek a harmadik negyed végére. A magyar csapat a záró nyolc percben Csoma Kristóf és Fekete Gergő révén felzárkózott 13-11-re, majd Kovács Péter révén újra életet lehel a küzdelemben.

Az utolsó percek izgalmasan alakultak: a magyarok gyors gólra törekedtek, Fekete főrből betalált, de a szerbek taktikus játékkal és Rasovics higgadt befejezésével 15-14-re megnyerték a mérkőzést. A vereség ellenére a magyar válogatott továbbra is harcban van a legjobb négy közé jutásért.

Varga Zsolt szövetségi kapitány csapata a mai zárófordulóban a címvédő és világbajnok spanyolok ellen lép pályára, győzelem esetén bejut a négy közé.

Megszakadt a rossz sorozat: Eppel góljával a Csíkszereda 1-0-ra verte az FC Botosánt

Győzelemmel kezdte az évet az FK Csíkszereda: a székelyföldi alakulat a rájátszásban felsőházi szereplésre pályázó FC Botosánt 1-0-ra múlta felül a labdarúgó-Szuperliga 22. fordulójának vasárnapi mérkőzésén. A csíkszeredai városi stadionban rendezett találkozót fagyos idő és kemény, helyenként jeges talajú pálya nehezítette, ami rányomta bélyegét a játék képére is.

A mérkőzés első komoly helyzetei a hazaiak előtt adódtak, Szalay Szabolcs lövéseit azonban a vendégek kapusa, Giannis Anestis magabiztosan hárította. A csíki csapat aktívabban futballozott, többször is veszélyeztette a moldvaiak kapuját, miközben az FC Botosán kontrákból próbált eredményes lenni.

A találkozó egyetlen gólját közvetlenül a szünet előtt, a 45. percben szerezte Eppel Márton: a magyar támadó tizenhatos vonaláról, kapásból, védhetetlenül lőtt a hálóba (1-0). A gól után a vendégek nem tudtak gyorsan reagálni, a félidő hazai előnnyel zárult.

A fordulás után mindkét csapat előtt adódtak lehetőségek. Eppel közel járt a duplázáshoz, de hat méterről célt tévesztett, majd egy éles szögből leadott lövését Anestis védte. A másik oldalon Sebastian Mailat, Charles Petro és Enzo Lopez is pró-

bálkozott, de Pap Eduárd több bravúros védéssel megvédte a csíkszeredai előnyt.

A hajrában az FC Botosán mindent megtett az egyenlítésért, de a hazai védelem állta a rohamokat. A csíki együttes ezzel

Fotó: az FK Csíkszereda közösségi oldala

Ranglista

1. Rapid 1923	22	12	6	4	35-20	42
2. Dinamo 1948	22	11	8	3	33-18	41
3. CSU Craiova	21	11	7	3	37-20	40
4. FC Botosán	22	10	8	4	30-16	38
5. CFC Argeș	22	11	4	7	28-21	37
6. UTA Arad	22	9	8	5	29-30	35
7. SC Oțelul	22	9	6	7	32-19	33
8. Kolozsvári FCU	22	9	6	7	26-20	33
9. FCSB	22	8	7	7	31-27	31
10. CFR 1907	22	7	8	7	30-33	29
11. FCV Farul	22	7	7	8	27-26	28
12. Slobozia	22	6	3	13	22-34	21
13. Petrolul 52	21	4	8	9	16-20	20
14. Csíkszereda	22	4	7	11	22-48	19
15. Hermannstadt	22	2	8	12	18-36	14
16. Metaloglobus	22	2	5	15	19-47	11

Mégsem vált edzőt a sereghajtó!

Fordulat Mihai Teja ügyében a labdarúgó-Szuperligában: a korábbi híresztelésekkel ellentétben a szakember marad a Metaloglobus vezetőedzője!

A Rapid elleni 1-0-s vereség után felmerült a menesztése (erről részletesen írtunk tegnapi lapszámunkban – a szerk.), ám a klub tulajdonosa, Mohamad Imad Kassas a folytatás mellett döntött, bár az újonc csapat 22 forduló után mindössze 11 ponttal az utolsó helyen áll.

A szerződésbontás lehetősége nem a papírformakudarc miatt merült fel (a bajnoki címhódításra pályázó giulești-i gárda otthonában nem számítottak pontszerzésre), hanem amiatt, amit Mihai Teja a meccs után a sporttelevízióknak nyilatkozott. Azt mondta tudniillik, miközben játékosait dicsérte, hogy csapatának nincsenek csatárai, a támadójátékot középpályásokkal kell megoldania, és a klubvezetést okolta, amiért a nehéz helyzetben nem is tervezik ezt a hiányt pótolni.

Bár a román sportsajtó egyöntetűen arra számított, hogy a vasárnap reggeli vezetőségi gyűlésen menesztik Teját, ez nem történt meg. A döntést azzal indokolták, hogy a gyenge eredmények ellenére a Metaloglobus játéka több mérkőzésen is biztató volt. Bejelentették továbbá, hogy dolgoznak a keret megerősítésén: hamarosan csatlakozik a csapathoz a Kolozsvári CFR-rel háromszoros bajnok védő Mike Cestor, emellett két támadó leigazolását is tervezik, bár a költségvetésük továbbra is szűkös.

Eredményjelző

Szuperliga, 22. forduló: FK Csíkszereda – FC Botosán 1-0, Kolozsvári CFR 1907 – Galaci Suporter Club Oțelul 1-0, Bukaresti Dinamo 1948 – Kolozsvári FCU 1-0.

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

Harc a deepfake ellen: már az AI-videókat is képes leleplezni a Gemini

A mesterséges intelligencia (AI) átszövi az életünket, és számos területen valóban képes segítséget nyújtani, hiszen például sokkal gyorsabban össze tud gyűjteni nekünk információt, mint ha azt mi kellene kikeressük. Persze azt is gyorsan hozzá kell tenni, hogy nem minden esetben megbízható az az információ, amit az AI elénk tár, ezért egy gyors ellenőrzés soha nem árt. De az tagadhatatlan, hogy a mesterséges intelligenciának köszönhetően, ha megfelelően tudjuk használni, hatékonyabban tudunk dolgozni. Ugyanakkor vannak árnyoldalak is: az egyik ilyen a deepfake.

Több alkalommal írtunk már erről a jelenségről a Népszabadságban, de nem lehet elégszer ismételni, hiszen most már nem hihetünk a szemünknek az online térben! A deepfake jelentése

Google Gemini, illusztráció

Forrás: Google

az, hogy egyes tartalmak mesterséges intelligenciával vannak módosítva. Van ártatlan formája a deepfake-nek, amikor valami vicceset hoz ki az előállító az eredeti tartalomból, de vannak olyan formák, amikor a cél a félrevezetés, amikor a mesterséges intelligenciával olyan mondatokat adunk például egy politikus szájába,

amelyet az illető soha nem mondott el, ezzel a teljesen etikátlan eszközzel nem egy esetben kormányok is élnek.

Most viszont a Google felvette a kesztyűt a deepfake ellen, és a vállalat folyamatosan okosítja leleplező eszközét, a Gemini egyre jobb „detektív” válik. Már korábban képes volt a mesterséges intelligencia által

készített fotók leleplezésére, viszont immáron képes a videókat is kiszűrni, írta a Google egy blogbejegyzésben. A Gemini mesterséges intelligenciával működő videodetektorának használata meglehetősen hasonló ahhoz, ahogyan az AI-s képdetektorokhoz kell használni. Meg kell nyitni a Gemini alkalmazást az okostelefonon, vagy fel kell keresni a weboldalát a számítógépen. Ezután fel kell tölteni a hamisnak vélt videót, majd feltenni ezt a kérdést: mesterséges intelligenciával készült?

Igen, az ellenőrzéshez a felhasználó be kell fektessen egy kis időt és energiát, de meg tud róla győződni, hogy amit lát, az a valóság-e, vagy csak a mesterséges intelligencia műve. Akárcsak a képek esetében, a videóknál is csupán pár másodpercet kell várni az eredményre, azaz arra, hogy a Gemini megmondja, hogy vajon mesterséges intelligenciával készült-e az adott videó. Az ellenőrzési folyamat mögött nem valami csoda áll – az eredmények között ugyanis a SynthID vízjel is megjelenik. Ez a digitális vízjel akár hang-, akár vizuális jeleken megtalálható, és ugyan az emberek számára láthatatlan, a Google SynthID detektor könnyen észleli. Lényegében ez segít a Google-nek azonosítani a saját eszközeivel létrehozott, mesterséges intelligencia által módosított tartalmakat.

A chatbot a folyamatot követően kijelzi, hogy talált-e mesterséges intelligencia általi módosítást az adott videóban, és ha igen, melyik szegmensben. Például a Gemini ki tudja írni, hogy a felhasználó által feltöltött videóban, a hang esetében 10-20 má-

sodperc között észlelt AI-t, vagy nem észlelt egyáltalán ilyen jellegű beavatkozást. Azonban a módszernek megvannak a hiányosságai is. A legnagyobb az, hogy a Gemini jelenleg csak a Google saját eszközeivel készült videókat képes felismerni, azaz nem oszt meg részleteket harmadik féltől származó szoftverekkel létrehozott tartalomról. Továbbá némi korlátozást jelent az is, hogy legfeljebb 100 MB méretű és 90 másodpercnél nem hosszabb videókat tud ellenőrizni.

Egyértelműen segítség, hogy a Gemini képes kiszűrni azokat a tartalmakat, amelyeket ő hozott létre, ugyanakkor az is tagadhatatlanul látszik, hogy szükség lenne egy olyan algoritmusra, amely képes felismerni a harmadik féltől származó szoftverekkel készült videókat és képeket. Több nagy AI-fejlesztő vállalat dolgozik azon, hogy a saját algoritmusuk képes legyen arra, hogy kiszűrje azokat a módosításokat, amelyeket az általuk fejlesztett modell eszközölt. Az ideális viszont az lenne, ha valaki az összes ilyen megoldást összefésülné egy felületre, ami (szinte) minden AI-tartalom megállapítására képes lenne, ezzel is segítve a hiteles tájékozódást a világhálón. Azonban minden jel arra mutat, hogy erre az eszközre még sokat fog kellene várjunk. Addig is maradnak a rész megoldások, amelyeket most a Google is bemutatott. A Gemini segítségével a képek és videók ellenőrzése mostantól minden olyan nyelven és országban elérhető, amelyet a Gemini alkalmazás támogat, így Romániában és Magyarországon is.

Egyedien furcsa kijelzője lesz a hajlítható iPhone-nak

Az almás vállalat kedvelői már hosszú évek óta várják, hogy az Apple is bemutassa végre valahára az első hajlítható iPhone-t. Úgy fest, hogy jókora késés után szeptemberben leleplezhetik az eszközt, amelynek azonban meglehetősen egyedi lesz a képaránya a külső kijelző esetében, legalábbis a kiegészítőket gyártó cégeknek szánt tervek alapján.

iPhone Fold, illusztráció-grafika
Forrás: GSMArena

A tokokat és egyéb kiegészítőket gyártó cégeknek szánt tervrajzok alapján elkészült az első olyan grafika, ami azt mutatja az adatok alapján, hogy hogyan nézhet ki az Apple első összecsatolható mobilja, az iPhone Fold, már ha az Apple valóban ennél a megnevezésnél marad, ami – mondjuk ki –: másolata az örök nagy rivális Samsung elnevezési sémájának. Ezen grafikák alapján viszont úgy tűnik, az eszköznek nagyon szokatlan méretaránya lehet.

A korábban kiszivárgott információk szerint az Apple szeretné elérni, hogy a belső kijelző, ha kinyitják a mobilt, ne legyen négyzet alakú, hanem

rögtön fekvő módban lehessen látni a készüléket. A megoldásnak praktikus oka lehet: ez a felépítés biztosítaná, hogy az iPadre elérhető alkalmazások már az első naptól kezdve kompatibilisek legyenek a mobillal, a fejlesztőknek pedig ne kelljen semmilyen más módosítást végezni a forráskódon – írja a GSM-Arena. Az adatok alapján az iPhone Fold az alábbi méretekkkel bírhat: a belső kijelzője 7,76 colos lehet 2713 x 1920 pixeles felbontással, míg a külső kijelzőnél 5,49 colos méretre és 1422 x 2088 pixeles felbontásra lehet számítani. Ez utóbbi rendkívül szokatlan képarányt eredményezne. A tervrajzok alapján a belső kijelzőben egy kijelző alá rejtett kamera kap majd helyet, míg a külső esetében egy kameralyukas megoldással lehet majd szelfizni. A hátlapon két kamera kaphat helyet, hasonló kialakítással, mint az iPhone Airnél, amelynek viszont csak egy kamerája van, de a kidudorodó sziget hasonló lenne az úgynevezett iPhone Fold esetében is.

Összességében tehát a külső kijelző valóban egyedien furcsa lesz az első hajlítható iPhone esetében, már ha valóban ennél a kialakításnál marad az Apple. Ezt biztosan majd csak szeptemberben fogjuk megtudni, amikor bemutatják az eszközt. Van azonban egy rossz hírünk is: bár már szinte készpénznek lehet venni, hogy ősszel bemutatják az úgynevezett iPhone Foldot, egyes pletykák szerint viszont a tömeggyártás a felmerülő nehézségek miatt csak 2027 elején kezdődhet el, ami azt is jelenti, hogy még sokat kell várjanak azok, akik szeretnék maguknak egy példányt az első hajlítható iPhone-ból.

Mostantól azt is be lehet állítani, hogy mennyire legyen lelkes a ChatGPT

ChatGPT, illusztráció

Forrás: OpenAI

Az OpenAI közlése szerint a felhasználók immáron beállíthatják, mennyire legyen kedves vagy lelkes a chatbot, sőt: akár azt is, hogy mennyire használjon hangulatjeleket és fejléceket, listákat. Az új beállítási lehetőségek a Beállításokban, a Személyre szabás menüpont alatt érhetők el. Valamennyi jellemzőnél választható az alapértelmezett mellett a több és a kevesebb, attól függően, hogy a felhasználó mennyire szeretné, ha ezeket használná a ChatGPT. Természetesen a korábbi beállítási opciók is elérhetők, így például beállítható a stílus és hangnem, valamint egyéni instrukciókat is megadhat a ChatGPT-nek.

Az OpenAI azért eszközölte ezeket a változtatásokat, mert az új GPT megjelenését követően sok felhasználó jelezte, hogy túl rideg lett az algoritmus, illetve annak is hangot adtak, hogy az előző változat sokkal kedvesebb volt, és azt szívesebben használják.

Az OpenAI-nak tehát nem volt vá-

lasztása: bevezette azokat a beállításokat, amelyekkel kedvesebbé tehető a ChatGPT, illetve most már azt is be lehet állítani, hogy mennyire legyen lelkes.

Mindez azért rémisztő, mert ez igazolja azt is, hogy potenciálisan egyre többen tekintenek emberként, társként az algoritmusra, ami nem pusztán választokat kell adjon kérdésekre, hanem támogatónak is kell lennie, kedvesnek és lelkesnek egyaránt. Ez pedig így elég ijesztő, mert gondoljunk csak arra: korábban senkit nem érdekelt, hogy mennyire „lelkesítő” azok a találatok, amelyeket a Google dob fel.

Az AI-nak viszont ez a kedves-lelkes változata számos esetben a felhasználó kedvére akar tenni, és olyan válaszokat ad, amelyekről tudja, hogy tetszeni fog az adott személynek, ezzel pedig csak még mélyebbre zárja őt a digitális buborékjában. Arról nem is beszélve, hogy ezek a válaszok nagyon könnyen lehetnek tévesek.

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

Az olvasás szenvedélyéről

Sok pedagógus elmondta, hogy a mai fiatalok nem szeretnek olvasni. Azt én is tapasztaltam, hogy – különösen vidéki fiatalok – megérik a 17–18. életévüket, és alig olvastak valamit. Inkább az interneten vagy a tévében a képes híreket olvasgatják.

A mi családjunkban más a helyzet. Első megfigyelésem 1943–1944-ből való. Márton nagymamám örömmel olvasta a szép kivitelezésű könyveket, ha hozzájuk jutott. Az illusztrált könyvek kiemelkedő örömet jelentettek számára.

Utána édesapámon figyeltem meg, hogy vacsora után lámpafény-nél azt kutatta az újságokban, miként alakul az európai országok sorsa a II. világháború után. Mi tör-

ténik Németországban az ipari városokban, a technika fellegváraiban. Édesapám elsősorban gazdálkodó ember volt, de tejcsarnokot is működtetett, minden héten legalább 20 kiló vaját állítottak elő saját csarnokunkban. Amikor a mezőn már nem dolgozhatott, könyveket kölcsönzött az iskolai könyvtárból, és azokat sorra elolvasta.

Az én szellemi pihenőm is az olvasás. Egyben kutatás is, mert 1963 után olvasás révén igyekeztem megismerni a hindu, a kínai, az egyiptomi társadalmat és kultúrát. Széchenyi Zsigmond megírta India ókori történelmét, ismertette a márványpaloták értékét, az állatvilágot.

A természeti leírások is nagyon érdekelnek. Kittenberger Kálmán,

Fekete István, Bársony István, Stúdinka László, Tavaszai Sándor írásai lenyűgözőek. Eötvös Lorándnak a hegyi túrázásról, az osztrák Alpokról szóló érzékletes bemutatása feledhetetlen.

Sokat tanultam Béli Miklós biológustól. Sajnálom, hogy aktív kora a társadalmi átalakulások időszakára esett. Tőle ismertem meg a hártványzárnyuak rendszerét, a bokrok s fák lombjai között táplálkozó gerinces állatokat, a denevérféléket, a baglyok alfajait.

Folytathatnám a példákat, mert az utóbbi 26 évben több tucat könyvet olvastam el és jegyzeteltem ki.

Remélem, ezt követően sok jó olvasmányban lesz részem!

Márton Béla

Édesanyám verse 1916-ból

Édesanyám, Kajcsa Ágnes (született Szabó) egyszerű falusi asszony létére sokat olvasott, művelte magát. Benne is az örök anya zenit napfényes isteni szelleme lángolt. Valamennyi szava, tette, mosolygása lelke mélységes szeretetét sugározta.

Ő volt a mi legelső magyartanárunk. Az általa előadott mesék, mondák, legendák, énekek, versek aranyzuhatagában cseperedtünk fel, s izmosodtunk emberré, magyarrá.

Rettenthetetlen hősök jelentek meg szemünk előtt: Szent László, Hunyadi János, II. Rákóczi Ferenc, az 1848-as szabadságharc vezéralakjai, vértanúi.

Elbeszélései, dalai, versei, versmondásai csodaforrásokként ma is lelkemben zubognak: szent László ellenséget űző, forrásokat fakasztó csatabárdja, Szilágyi Erzsébet levelét megírta, Egyedül hallgatom a tenger morajlását, Három árva sír magába, Egy estém otthon, A jó öreg kocsmáros. Mély átérzéssel énekelte: Krasznahorka büszke vára, Kossuth Lajos azt üzen, Fa leszek, ha... s így tovább. 1916-ban, lánykorában, amikor a harangokat elvitték, hogy ágyút öntsenek belőlük, fájalmát versebe öntötte.

Három harangot vittek el, ám a nagyharangot a bizottság mégsem olvastatta be, hanem a Nemzeti Múzeumnak ajándékozta. 2018-ban a magyar állam visszaszolgáltatta a szülőfalumnak, Nyárádköszvényesnek. A helybeliek méltóképpen ünnepelték meg a nagy eseményt, s a műsorban élhelyen szerepelt anyá verse. Mi, gyermekei mélységesen meghatódva, könnyezve hallgattuk: Istenem, milyen szép hazafias verset írt haddanán a mi drága édesanyánk!

A mellékelt fényképen gyermekei, unokái, vejei körében édesanyám 90. születésnapját ünnepeljük.

Íme a vers: Kis harangunk szelíd szava,/ Elbúcsúzom tőled,/ Nem hallhatom már ezután/ Szép ezüst csengésed// Elnémul már szép szavadnak/ Imádságos hangja,/ Ki szólítgat már ezután/ Ave Mariára?//

Fájó szívvel, könnyes szemmel/ Búcsúzom el tőled,/ Nem tudom, hogy megérem-e/ A te visszatérte// Ágyúdörgés lesz szép szavad/ Imádságos hangja: / Hozz győzelmet nemzetünkre,/ szegény magyarokra!

Így emlékszem vissza drága jó édesanyámra, 93 éves fia,

Kajcsa Jenő

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket. Címünk: nepuj sag@e-nepuj sag.ro

Ferenczi Ilona segítőkész és bölcs tagja volt a Népújság szerkesztőségének

Sajnálattal vettem tudomásul, hogy Ferenczi Ilona végleg elköltözött az égi mezőkre.

A Népújság főszerkesztő-helyetteseként ismertem meg, kezdetben csak távolabbról.

1991 tavaszán küldtem hozzá egyik írásomat Tessedik Sámuelről. A közlés nehezen indult, mert Pál Antal Sándor írásai voltak betervezve, majd sorra kerültek az én művelődési megemlékezéseim és ismertetésem. Szinte sorozatként jöttek az írások, a közlés a megbetegedéséig tartott.

Tudományos jellegű közleményeim száma 32-t számlált az ő támogatásával.

Ezekon kívül érdekesnek és tanulságosnak tartotta a madarak jellemzését. Ahány írást beküldtem, mindeniket közölte. Tartalmuk szerint igazságosan ítélte meg minden írásomat.

Akkor még nem tudtam, hogy angol–magyar szakot végzett, de az igényességét minden héten éreztem, bárkitől jött az írás. Kitűnő főszerkesztő-helyettes volt. Minden tekintetben segítőkész és bölcs tagja volt a Népújságnak.

Életem végéig mély hálát érzek iránta.

Nyugodjék békében!

Márton Béla

nyugalmazott tanár, Szováta

Új ítésh A Dal zsűrijében

Megújult zsűrivel várja nézőit A Dal 2026. Bebe első alkalommal értékeli a nagy múltú show-műsor versenyzőit, Ferenczi György pedig immár hatodik alkalommal látja el szakmai tanácsokkal az előadókat. Két ítéshre már „fény derült”, de még további két név várat magára. Január 24-én és 25-én, a Csináljuk a fesztivált! második elődöntő adásai után kiderül, kikkel válik teljessé a nemzeti dalválasztó zsűrije.

A Dal 15. évadának harmincas mezőnye megújult zsűri előtt mutatkozik be. Az ítésh a Csináljuk a fesztivált! két elődöntőjének hétvégéjén mutatkoznak be. Két zsűritagot már megismerhettek a Duna nézői. Ferenczi György, a prozódia őre már gyakorlott ítésh.

Magyarország Érdemes Művésze, a Köztársasági Arany Érdemkereszt kitüntetett, Petőfi Zenei Díjas, Máté Péter-díjas, kétszeres Artisjus-díjas és kétszeres eMeRTon-díjas zenész, az 15. Pesti Rackák frontembere hatodik évada foglal helyet a zsűriszékhelyben.

Új tagként érkeznek az ítésh köré Bebe. Az énekes több mint két évtizede a magyar könnyűzenei élet meghatározó alakja, közismert funky és rockdalok szerzője, zenei producere. A 90-es évek végén a Picasso Branch tagja volt, majd a 2000-es évek elejétől a Back II Black együttes frontembere lett. A Melody Maker énekesét a Csináljuk a fesztivált! ötödik évadának fellépőjeként is láthatta a közönség.

Az ország egyetlen könnyűzenei, televíziós dalversenye idén minden eddiginél nagyobb hangsúlyt helyez a hiteles élő megszólalásra, illetve színpadi jelenlétre. A kiválasztott

Fotó: MTVA/Madaras-Czinszky Andrea

produkciók automatikusan elődöntős helyet kapnak, így a versenyzőknek a dalok áthangszerelt változatával is bizonyítaniuk kell. Bebe dalszerző-előadóként pontosan tudja, mit jelent élőben működő produkciót létrehozni. „Azt keresem a zenében, ami mindenféle mankó vagy külső segítség nélkül is képes hatni a lélekre” – vallja az énekes, aki szerint attól tud kitűnni egy dal, ha nemcsak érzelmi- leg érinti meg, hanem az egyediségével is – legyen az egy merész ritmusváltás vagy egy pengeéles gondolat.

A műsor újdonságaként a zsűri az aranygombbal közvetlenül is alakíthatja a mezőnyt. Hétvégén megtudhatják, kik csatlakoznak Ferenczi György és Bebe mellé, hogy a legújabb magyar könnyűzenei szerzeményeket értékeljék, és a nézőkkel együtt kiválasszák a győztest.

A Dal 2026 – hamarosan a Dunán.

Újra helyet keres magának a Maros megyei EMKE

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) az egyik legrégebbi civil szervezet a Kárpát-medencében. Története a 19. század végéig nyúlik vissza, működését azonban a kommunista rendszer ellehetetlenítette, majd a rendszerváltás után kellett újraépítenie önmagát. Az elmúlt években országos szinten is felmerült a kérdés, milyen szerepe lehet ma, a 21. század derekán az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületnek. A Maros megyei szervezet jelenlegi helyzetéről Kovács János elnökkel beszélgettünk.

Sófalvi Szidónia

A kilencvenes évek elején még erőteljes közösségi lelkesedés jellemezte a magyarságot, amelynek köszönhetően sokan csatlakoztak az EMKE-hez, míg napjainkban a szervezet jóval kisebb létszámmal működik. Említése szerint jelenleg hat aktív tagja van a szervezetnek, amely a múlt években gyakorlatilag tétlen volt.

– Tavaly januárban vettem át az elnöki tisztséget. Az első időszak elsősorban arról szólt, hogy konszolidáljuk a szervezetet: anyagilag megerősítsük, és visszakerüljünk a köztudatba. Fontos volt újra jelezni, hogy az EMKE létezik, működik, és tervei vannak. Tavaly szeptemberben az országos elnök egyik fő kritikája az volt, hogy az erdélyi magyar civil szervezetek gyakran párhuzamosan

működnek, valódi együttműködés nélkül.

A Maros megyei elnök szerint Marosvásárhelyen is sok a tenni akaró ember, ám a hivatalos keretek miatt több, hasonló célú civil szervezet működik párhuzamosan, ami szétaprózza az erőforrásokat. Ezért a marosvásárhelyi szervezet nem szeretne a sok hasonló szervezet egyike lenni, hanem hiánypótló kulturális tevékenységekre törekszik, miközben városi központtal, de megyei léptékben gondolkodik. Az országos vezetés felvetette a rendszeres EMKE-klubok létrehozásának ötletét is, ahol civil szervezetek, intézmények, közművelődéssel foglalkozó szereplők találkozhatnak.

– Ez a jövő titka – mondta Kovács János, majd hozzátette, nem zárkózik el ettől az elképzeléstől. A klub ötlete tavaly szeptemberben merült fel or-

Fotó: Maros megyei EMKE

szágos szinten, amelyet Maros megyében is létre lehetne hozni. A Maros megyei EMKE jelenlegi stratégiája nem a gyors látványosságokra épít. Inkább egy lassú, tudatos

építkezés körvonalazódik, amely figyelembe veszi a helyi realitásokat, a szűkös erőforrásokat és a túlszűfolt civil teret.

Az országos célkitűzések irányt

mutatnak, de a megvalósítás helyi szinten, lépésről lépésre történik. Most ott tartunk, hogy újra megtaláljuk a helyünket. Innen lehet továbbindulni – fejtette ki Kovács János.

A dicsőszentmártoni kórház 57 millió eurós pályázat elbírálására vár

Kikapcsolódtak a pszichiátrián kezeltek

A karácsonyi ünnepeket megelőző időszakban a dicsőszentmártoni pszichiátriai részleg betegeinek egy része a Rustic Home étteremben szórakozhatott felügyelőik és a kórház vezetősége kíséretében. Nem ez az első ilyen alkalom, hiszen az éttermi kiruccanásoknak, kirándulásoknak, színpadi szerepléseknek hagyománya van, ezeken mindazok részt vehetnek, akik szeretnének, és a környezetre nem jelentenek veszélyt. A hasonló tevékenységek rendkívül jótékony hatással vannak a betegekre, mivel kimozdulnak a kórházi környezetből. A Digi 24 hírszerkesztői erről nem tudósítottak, hanem a dicsőszentmártoni municípiumi kórház anyagi helyzetét boncolgatták, többek között ennek is utánajártunk.

Szer Pálosy Piroska

„Egy romániai önkormányzati kórház számláján hatalmas, 5 millió eurós összeg van, miközben a betegeket embertelen körülmények között tartják... A dicsőszentmártoni pszichiátriai kórház az egészségbiztosítási alaptól származó pénzt nem fordította a betegek körülményeinek javítására” – adta hírül december vége felé a Digi24 az állítólag saját nyomozása eredményeként talált közhasznú információt.

A hír valóságalapjáról a kórház

menedzserétől, *Megheșan Zsuzsanától* érdeklődtünk.

– Természetesen az Állami Kincstárban a számlákon megtalálható az említett összeg, amit bárki ellenőrizhet, mivel az éves könyvelési mérlegben is szerepel, tehát nincs ebben semmi titok, sem csalás, amit egyesek annak szeretnének feltüntetni. A költségvetési többlet az a tartalék, ami év végén megtakarításként fennmarad, és amihez bármilyen beruházás során nyúlhatunk. Minden évben igyekeztünk úgy gazdálkodni, hogy legyen megtakarítás, amihez szükség

esetén vagy a beruházások önrészeként nyúlni lehet. Ha ezt nagy csodaként harangozta be a hírtelevízió, és azt állítja, hogy más kórházak nem rendelkeznek tartaléklappal, az adott esetekben a jó gazdálkodás hiányának tudható be. Az egészségügyi miniszter nemrég pozitív példaként említett egy országos kórházat, ahol költségvetési többlettel zártak, mint mondta: „íme a példa, hogy így is lehet gazdálkodni”. Ebből levonható a következtetés, hogy igenis szükségszerű a kórházaknak jól gazdálkodni. Ugyanakkor a pénzforgalmat (flux de trezorerie) és a költségvetési többletet (excedent bugetar) külön kell választani, a hírekben ugyanis mindent összemostak.

A betegek cseréjét a kórtermek között és a krónikus betegből akut besorolásba helyezéseket annak érdekében, hogy magasabb összegű

visszatérítést kapjanak az egészségbiztosítótól, ugyancsak alaptalan vádaknak minősítette az egészségügyi intézmény vezetője. Amint hangsúlyozta, a pszichés betegek közül egyesek ötven éve beutaltak, és a krónikus betegből könnyen válhat akuttá bármikor bármelyik páciens, de ebből anyagi hasznot húzni nem lehet, hiszen az orvos felelőssége megállapítani azt, és az általa felírt kezeléseket szigorúan követni kell.

Pályázatok a kórházépület bővítésére

– Az Egészségügyi Minisztériumba tavaly év elején pályázatot nyújtottunk be az új kórház megépítésének tervével. Ezt követően kerülhetnének át a régi épületbe a pszichiátriai osztályok – hangsúlyozta az intézmény vezetője. A kórházat két épületszárnyal bővítenék, ezért két pályázatot nyújtottak be. A tavaly februárban benyújtott pályázattal egy 200 ágygal ellátott épületszárnyat terveznek, a beruházás 57 millió euróba kerülne. A pályázat még elbírálás alatt van. Amennyiben ezt a beruházást sikerül megvalósítani, a régi épületbe a pszichiátriai osztályok költözhetné-

nek, és a beutaltakat sem kellene bizonytalanságban tartani, vagy más ellátórendszert keresni számukra. Tavaly év vége felé, decemberben a kórház uniós pályázatainak egyike bizonyossá vált, aláírták a finanszírozási szerződést. A pályázat révén 26 ágyas palliatív ellátással bővül a dicsői kórház. A 16 millió lejes finanszírozásból 12,5 millió lej vissza nem térítendő összeg.

Jelenleg 213 beutalt pszichés beteg van a pszichiátrián. A 2006. évi 914-es számú törvény előírásai szerint az osztályok újraosztását kell megejteni, amelynek során egy ágyra 7 négyzetméter jut. Ez azt jelenti, hogy a 44 ágyból mindössze 20 ágy maradhat. A kérdés, hogy 24 ágy és páciens hová kerül?

– Megkeresésünkre az országban sehol sem fogadják a betegeket, a válaszok nagy része elutasító volt. Eddig nyolc beteget sikerült áthelyezni, de a betegek által átélt traumáról jobb nem beszélni, hiszen megszokott környezetükből szakították ki őket, és számukra teljesen idegen környezetbe kerültek – tájékoztatott Megheșan Zsuzsanna, a dicsőszentmártoni municípiumi kórház menedzsere.

Negyedik éve csökken Kína népessége

Kína népessége 2025-ben a negyedik egymást követő évben csökkent, miközben a születési ráta történelmi mélypontra süllyedt – derült ki a kínai statisztikai hivatal (NBS) hétfőn közzétett adataiból.

A szárazföldi Kína lakossága 2025 végén 1 milliárd 404,89 millió volt, ami 3,39 milliós csökkenést jelent az előző évhez képest. A visszaesés gyorsabb volt, mint 2024-ben.

A születések száma 7,92 millióra esett vissza, ami 17 százalékkal kevesebb a 2024-ben regisztrált 9,54 milliónál. A halálozások száma ugyanakkor 11,31 millióra nőtt az egy évvel korábbi 10,93 millióról.

A születési ráta 2025-ben ezer lakosra vetítve 5,63 volt, ami a legalacsonyabb érték az 1949-ben megalapított Kínai Népköztársaság történetében. A halálozási ráta 8,04 ezrelékre emelkedett, ami 1968 óta a legmagasabb szint.

Szakértők szerint a népességszökkenés és a gyors ütemű elöregedés egyre nagyobb kihívást jelent Peking gazdaságpolitikai tervei számára, különösen a belső fogyasztás élénkítése és az államadósság kezelése terén. A 60 év felettiek aránya 2025-ben megközelítette a teljes népesség 23 százalékát. Előrejelzések szerint 2035-re számuk elérheti a 400 milliót, amely elemzők szerint jelentős terhet róhat a munkaerőpiacra és a nyugdíjrendszere.

A kormány tavaly a nyugdíjkorhatár fokozatos emelésével reagált: a férfiak esetében 63 évre, a nőknél 58 évre nő a munkában eltöltendő idő.

A házasságkötések száma is visszaesett: az elérhető adatok szerint 2024-ben több mint ötödével csökkent, 6,1 millió pár regisztrált házasságot a 2023-as 7,68 millió után. A házasságok számát a demográfusok a születések egyik előrejelző mutatójának tekintik.

A hatóságok több intézkedéssel próbálják ösztönözni a gyermekvállalást, köztük gyermekenként éves támogatással és azzal a vállalással, hogy 2026-tól a terhességgel kapcsolatos egészségügyi költségek teljes egészében megtérülnek.

Májusban azt is engedélyezték, hogy a párok lakóhelyüktől függetlenül köthessenek házasságot, ami az adatok szerint átmenetileg növelte a házasságkötések számát 2025 harmadik negyedében.

Kína termékenységi rátája továbbra is a világ legalacsonyabbjai közé tartozik, megközelítőleg egy gyermek jut egy nőre, jóval a népesség szinten tartásához szükséges 2,1-es érték alatt. Az ENSZ előrejelzése szerint a szülőképes korú nők száma a század végére kevesebb mint 100 millióra csökkenhet. (MTI)

Izrael többnapos terrorellenes hadműveletet indított a ciszjordániai Hebronban

Többnapos terrorellenes hadműveletet indított hétfőn az izraeli hadsereg, a Sin Bet belbiztonsági szolgálat és a rendőrség az Izrael által megszállt Ciszjordánia déli részén lévő Hebronban.

A hadművelet a város Dzsabal Dzsuhar nevű negyedére összpontosul, és célja a „terrorinfrastrukturák felszámolása, az illegális fegyvertartás megszüntetése és a térség biztonságának megerősítése”. Az izraeli biztonsági erők rendszeresen nincsenek jelen Hebronban, de Izrael a palesztin rendőröket sem engedi működni ott.

A rendfenntartók állandó jelenlétének hiánya miatt helyszíni beszámolók szerint sok fegyver halmozódott fel a palesztinoknál, bár azokat nem Izrael ellen, hanem az egymás közötti konfliktusokban használják a bűnszervezetek.

Egy biztonsági forrás közölte a Háárec című újsággal, hogy a hadműveletet klánok között már szinte napi rendszerességgel előforduló löfegyveres összecsapások váltották ki.

Az izraeli hadsereg novemberben is végrehajtott egy hasonlóan nagy hadműveletet Ciszjordánia északi részén, Dzszenín környékén. (MTI)

Kreml: Moszkva figyelemmel követi a grönlandi fejleményeket

Moszkva figyelemmel követi a Grönland körül kialakult helyzetet – jelentette ki Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője újságíróknak hétfőn Moszkvában.

„Az elmúlt napokban nagyon sok nyugtalanító információ érkezett. Természetesen figyelemmel követjük az eseményeket, és elemezzük a történéseket” – mondta az orosz elnök sajtótitkára.

Peszkov nem kívánta kommentálni Donald Trump amerikai elnöknek azt a kijelentését, amely szerint Grönland „orosz fenyegetettségét” kívánja megszüntetni, mert Dánia nem tett lépéseket ennek érdekében.

Anélkül, hogy állást foglalt volna ennek helyességével és törvényességével kapcsolatban, egyetértését fejezte ki azokkal a szakértőkkel, akik szerint Trump be fog kerülni a világtörténelembe, ha megoldja Grönland Egysült Államokhoz való csatlakozásának kérdését.

A szóvivő bejelentette, hogy Trump Vlagyimir Putyin orosz elnöknek meghívót küldött a Béketanácsba. Mint mondta, ennek lehetőségét jelenleg mérlegelik Moszkvában.

„Reméljük, hogy kapcsolatba léphetünk az amerikai féllel, hogy tisztázzuk az összes részletet” – hangoztatta.

Peszkov egyebek között azt is közölte, hogy Putyin hétfőn ismét részt vett a hagyományos ortodox vízkeresztli fürdőzés szertartásán, és megmártózott egy jégen kivágott lékben. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAG-FÜGGÖNYÖK, ROLET-TÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. **TERASZ-BEÉPÍTÉS** üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (sz.)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Fülöp Beáta Ottilia névre szóló autóbuszberletem. Semmisnek nyilvánítom. (27490)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősség szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
 - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087
 - Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- 0733-553-976
- DIGI - 0365/400-401
- 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928

- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségsszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK tetőjavítást, bádogosmunkát, festést. Tel. 0746-934-068. (27441)

VÁLLALUNK: fakivágást, fametszést, faelhordást, épületbontást, törmelék-elszállítást. Tel. 0770-621-920. (27066)

VÁLLALUNK sürgős munkákat, kinti-benti meszelést, tetőjavítást, balkonjavítást, -felújítást, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát, ház/apartmanfelújítást, polisztirolos szigetelést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Zoli, tel. 0746-381-939. (27474)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, cserép-, lemeztető-készítést, pinceszigetelést, hőszigetelést, szobafestést, személtelhordást, padlásszigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0742-344-119, Emil. (sz.)

VÁLLALUNK építkezést, tetőborítást, -javítást, bádogosmunkát, csatornajavítást, bármilyen munkálatot, van saját anyagunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-458-990. (27481)

MEGEMLÉKEZÉS

„Tudjuk, hogy nem jöhet, de mégis egyre várjuk, enyhíti hiányát, ha álmainkban látjuk. Az ész megérti, de a szív soha, hogy egyszer majd mi is elmegyünk, ahol ő van, oda. Az élet múlik, de akit szeretünk, arra életünk végéig könnyes szemmel emlékezünk.”

Szívünkben soha el nem múló fájdalommal emlékezünk január 20-án a drága jó férjre, szerető édesapára, nagytatára, **KILYÉN ATTILA** volt újságíróra

halálának hetedik évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Bánatos feleséged, Bogár, fiad, István, unokád, Gyopár. (27473-I)

Elfelejteti téged nem lehet, te voltál a jóság és a szeretet. Elmentél, de gondolatban velem maradtál. Csendes legyen álmod, találj odafönt örök boldogságot.

Szomorú szívvel emlékezem szeretett testvéremre, KILYÉN ATTILÁRA,

aki már hét éve búcsúszó nélkül eltávozott az élők sorából. Fájdalommal és kegyelettel gondolok rád, emléked szívemben mindig élni fog. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Testvéred, Öcsi. (27488-I)

Szomorúan emlékezem a mai napon édesapámra, MÓZES DEZSŐRE (Duci)

halálának 49. évfordulóján.

Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel.

Fia, Jenő és családja Izraelből. (27467-I)

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.

...

Szemünkben tükrözik tekintetük még

S a boldog órák drága, tiszta üdvét

Föliszsa lelkünk, mint virág a napfényt

És élnek ők tovább, szűz gondolatként.” (Juhász Gyula)

Szomorú szívvel emlékezünk január 20-án a szeretett férjre, édesapára, nagyapára, gyermekre, testvére, TAKÁCS ARTUR ATTILÁRA

halálának 5. évfordulóján.

Pihenésed legyen csendes, emléked áldott!

A szívünkben hordozunk, amíg élünk.

Gyászoló szeretteid. (27492-I)

LORANTFFY ZSUZSANNA
KULTURÁLIS EGYESÜLET

studium
prospero

A magyar kultúra napja

megemlékezés az évezredes hagyományaink,
gyökereink valamint nemzeti tudatunk
erősítésére:

"Mesetárból hangtárba"

mesés –zenés műsor

Mesét mondannak: Buta Eliza, Farkas Kincső,
Páll Timea-Petra, Ráduly Robert, Szabó Adrien,
Szabó Csaba Dávid

Énekelnek: Buta Árpád, Farkas-Kovács Tímea,
Szabó Emilia

HELYSZÍN:
STUDIUM HUB

2026. január 20. 18 óra

BELÉPÉS DÍJTALAN
Az udakozist elfogadjuk!

TÁMOGATOINK:

MÉDIAPARTNEREK:

S.C. TAK AGROZOOT SRL

NÉPÚJSÁG

Marosvásárhelyi
Rádió
România

rádió
Europa
Marosvásárhely

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

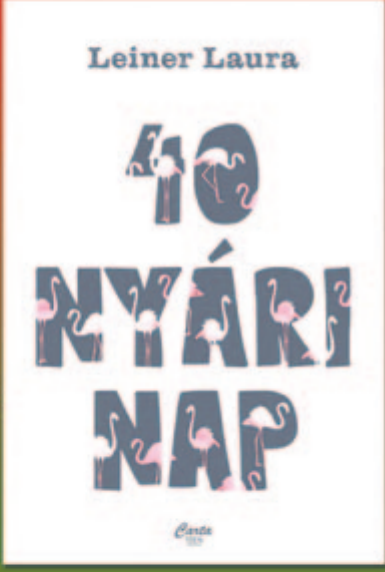
Patricia Gucci
GUCCI
Egy sikeres dinasztia
története

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres
dinasztia története

Leiner Laura
40
NYÁRI
NAP

Leiner Laura
40 nyári nap

MÁRVÁNYFÖLDBŐL GYÖNGYVIRÁGOK

A magyar kultúra napja alkalmából
2026. január 23. | 19.00

A Maros Művészegyüttes előadóterme | Jegyek: bilete.visitmures.ro, 0757-059-594

M

METSZET

kedd 21⁰⁰

ETV ERDÉLY TV

Hahota-kabarépremier!

A marosvásárhelyi Hahota Színtársulat **január 29-én, csütörtökön este 7 órától** a Maros Művészegyüttes előadótermében bemutatja a minden évben oly várva várt, vadonatúj kabaré-előadását, melynek címe **Bolond a világ!** További előadások: **január 30-án, pénteken este 7 órától, január 31-én, szombaton délután 5 és este 8 órától, valamint február 1-jén, vasárnap este 7 órától.**

Február 3-án, kedden és 4-én, szerdán este 7 órától Szászrégenben vendégszerepel a társulat, az Eugen Ni-coară művelődési házban.

Fellépnek: Puskás Győző, Csíki Hajnal, Cseke Péter, Szőlősi P. Szilárd és Cseke Erzsébet.

Énekel: Jakab Bodoni Ildikó.

Rendező: Kovács Levente.

Jegyek elővételben még kaphatók a Kultúrpalota és a Maros Művészegyüttes jegypénztáraiban, valamint a World Travel Shop utazási irodában. Ne maradjanak le az igazi Hahota-élményről! Marosvásárhelyen csak 14 alkalommal lesz megtekinthető az új előadás! Teljes műsorrend és további információk a www.hahota.ro oldalon.

CityTv

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban